Vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Denne vejledning finder anvendelse for følgende virksomheder:

1. Pengeinstitutter
2. Realkreditinstitutter
3. Fondsmæglerselskaber
4. Investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed
5. Finansielle holdingselskaber

Ved indberetning af oplysninger fra finansielle rapporter mv. finder reglerne i bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (herefter regnskabsbekendtgørelsen) anvendelse med mindre andet er angivet i denne vejledning.

Indberetninger for året (HS-, HK-, AS- og AK-skemaer)

En virksomhed henholdsvis en koncern, som er omfattet af denne vejledning, skal elektronisk indberette oplysningerne vedrørende årsrapporten mv. til Finanstilsynet ad to omgange. Skemaerne til brug for indberetning kan findes på Finanstilsynets hjemmeside (www.finanstilsynet.dk) under punktet "*Indberetninger*" → "*Virksomhedsområder*" → Derefter vælges det ønskede virksomhedsområde i drop-down menuen.

Følgende oversigt viser hvilke skemaer i de enkelte indberetningssæt, som den enkelte virksomhedstype skal indberette:

	AS-skemaer	AK-skemaer	HS-skemaer	HK-skemaer
Alle	1-14 og 15 (delvis)	1-12		
Pengeinstitutter gr. 1-3 og 6	16, 18-19, 21-33, 38-42, 57-58 og 60-61	13, 15, 17-19 og 23-29	1-7	1-4
Pengeinstitutter gr. 4	18-19, 21-29, 35, 38-42 og 57-58	13, 17, 21 og 23-25		
Realkreditinstitutter	16, 18-19, 36, 43-48 og 59	13, 15 og 23-25	1-6	1-4
Fondsmæglervirksomheder[1]	16,37 og 62	22		

Anm. Virksomhederne vil individuelt kunne søge dispensation fra bestemmelserne i denne vejledning, såfremt særlige forhold gør sig gældende.

Første indberetning omfatter oplysninger for virksomheder i henhold til skemasiderne HS1-7 og for koncerner oplysninger i henhold til skemasiderne HK1-4.

[1] Investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed, indberetter som fondsmæglerselskaber.

Første indberetning skal være Finanstilsynet i hænde inden udgangen af januar måned, for koncerner dog senest 10 arbejdsdage efter udgangen af januar måned.

Anden indberetning omfatter oplysninger for virksomheder i henhold til skemasiderne AS1-62 og for koncerner i henhold til skemasiderne AK1-29. Anden indberetning skal være Finanstilsynet i hænde senest 15. marts.

Sparevirksomheder, de enkelte deltagende andelskasser, der indgår i en sammenslutning af andelskasser, samt dattervirksomheder, der ikke selv er finansielle virksomheder, skal ikke udarbejde årsindberetning til Finanstilsynet.

Indberetning af oplysningerne vedrørende årsrapporten m.v. skal udarbejdes i danske kroner.

Ændringer i det indberettede

Såfremt instituttet (koncernen) foretager ændringer i det indberettede materiale, skal disse ændringer snarest muligt indberettes til Finanstilsynet. Blanket til brug for indberetning af ændringer i det tidligere indberettede kan findes på Finanstilsynets hjemmeside (www.finanstilsynet.dk) under punktet "*Indberetninger*" → "*Virksomhedsområder*" → Derefter vælges det ønskede virksomhedsområde i drop-down menuen, hvorefter der klikkes ind på → "*Rettelsesskema til elektronisk indberetning*".

Vejledning til de enkelte skemasæt

Skemasæt AS og AK

Generel vejledning

Skemasæt AS og AK skal indberettes af alle virksomheder omfattet af vejledningen, medmindre andet er angivet i vejledningen til de enkelte skemasider.

Vejledning til de enkelte skemasider

AS1: (Resultatopgørelsen)
Resultat af aktiviteter under afvikling er resultat fra *Aktiver i midlertidig besiddelse* henholdsvis *Midlertidigt overtagne forpligtelser*. Resultatet kan med henvisning til regnskabsbekendtgørelsens § 16 f.eks. henføres til dattervirksomheder og associerede virksomheder, der kun midlertidigt er i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt. Et salg er meget sandsynligt, hvis virksomhedens ledelse aktivt søger en køber til aktiverne, aktiverne udbydes til en pris, som står i et fornuftigt forhold til aktivernes dagsværdi og aktiverne forventes solgt indenfor 12 måneder.

Værdiregulering af midlertidigt overtagne aktiver som nævnt i regnskabsbekendtgørelsens § 34 skal føres under resultatopgørelsens post 11. *Nedskrivninger på udlån m.v.* (og ikke under post 13 i skemaerne AS1 og ES1).

Omfattet af post 13 i skemaerne AS1 og ES1 er resultatet af ophørte aktiviteter i det omfang, at der er tale om en separat del af instituttet. Omfattet er bl.a. resultatet af dattervirksomheder, der er erhvervet og udelukkende besiddes med henblik på salg.

AS2: (Balancen)
Opstillingen af balancens egenkapitalposter inkluderer i forhold til skemaet i bilag 3 i regnskabsbekendtgørelsen fem yderligere egenkapitalposter. Under passivposterne vedrørende gæld føres posten *Midlertidigt overtagne forpligtelser*. Det følger af bemærkningerne til § 16, at hvis der til eventuelle overtagne materielle anlægsaktiver eller grupper af materielle aktiver er tilhørende forpligtelser, skal disse posteres i en særskilt post i balancen. Derudover føres posterne *Akkumuleret valutakursregulering af udenlandske enheder, Akkumuleret værdiregulering af sikringsinstrumenter ved sikring af betalingsstrømme og akkumuleret værdiregulering der følger af omvurdering af hold til udløb aktiver til dagsværdi.* Øvrige egenkapitalreguleringer, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 79, føres under *Øvrige værdireguleringer*.

Indberetning af post 20.3 *Reserver i serier* under specifikationen af *Andre reserver* i *Egenkapitalen* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

AS3: (Oplysninger om bevægelser i egenkapital)
Provenuet fra kapitaludvidelser (aktieemission) skal posteres under punkt 1 (*Ny indbetalt aktie-/andels-/garantikapital*) og punkt 2 (*Tilgang ved emission*). Dette er i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen § 4, samt bilag 3, der specificerer, at ”overkurs ved emission” skal præsenteres som en selvstændig post under egenkapitalen.

AS4: (Renter, kursreguleringer mv.)
Indberetning af *Bidrag* under specifikationen af *Renteindtægter* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

Indberetning af *Udbetalte reservefondsandele* under specifikationen af *Renteudgifter* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

Indberetning af specifikation af *Gebyrer og provisionsindtægter* finder kun anvendelse for pengeinstitutter.

Indberetning af *Realkreditudlån* under specifikationen af *Kursreguleringer* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

Indberetning af *Udstedte obligationer* under specifikationen af *Kursreguleringer* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

AS5: (Tilgodehavender, obligationer og aktier)
Indberetning af specifikationen *Andre tilgodehavender* finder kun anvendelse for fondsmæglervirksomheder.

Indberetning af specifikationen *Udlån* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

Indberetning af specifikationen af *Restancer og udlæg* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

Indberetning af *Egne realkreditobligationer* under specifikationen af *Obligationer til dagsværdi* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

Indberetning af *Egne realkreditobligationer modregnet i udstedte obligationer* under specifikationen af *Obligationer til dagsværdi* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

AS8: (Gæld, obligationer, indlån og garantier m.v.)
Indberetning af specifikationen *Anden gæld* finder kun anvendelse for fondsmæglervirksomheder.

Indberetning af specifikationen *Udstedte obligationer* finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

Indberetning af *Akkumuleret værdiændring af forpligtelser til dagsværdi som følge af ændring i egen kreditrisiko* skal indberettes af alle og er en specifikation til brug for solvensopgørelsen. Værdireguleringen sker, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 55, på udlån og tilgodehavender samt finansielle forpligtelser, der besiddes med handel for øje og efter første indregning løbende reguleres til dagsværdi. Værdireguleringen i året føres som kursregulering over resultatopgørelsen. Det er den akkumulerede værdiregulering af forpligtelser som følge af ændring i egen kreditrisiko, der skal specificeres på AS8. Realkreditinstitutter er undtaget for så vidt angår forpligtelser under balanceprincippet.

AS9: (Eventualforpligtelser mv.)
En hensættelse på en ikke udnyttet del af en kreditramme kan og skal kun indregnes, hvis kontraktens vilkår er udformet på en sådan måde, at instituttet ikke kan hindre kunden i at udnytte rammen fuldt ud, således at betingelserne for en tabsgivende kontrakt er til stede. Kan et institut hindre en kunde i at udnytte rammen fuldt ud ved f.eks. med kort varsel at opsige eksponeringen, er der således ikke tale om en tabsgivende kontrakt, og der skal og kan ikke indregnes en hensat forpligtelse.

Er betingelserne for en tabsgivende kontrakt opfyldt, skal forpligtelsen i lighed med en forpligtelse på en garanti, måles til det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri den aktuelle forpligtelse på balancedagen. Det betyder, at en hensat forpligtelse på en ikke udnyttet kreditramme i lighed med en hensat forpligtelse på en garanti skal udgiftsføres under resultatposten *Nedskrivninger på udlån m.v.*, mens passiveringen sker under *Andre hensatte forpligtelser* (for garantier sker passiveringen under Hensættelser til tab på garantier). En hensat forpligtelse på en ikke udnyttet del af en kreditramme indgår således også på såvel skema AS18 som skema AS22-25.

Modtagne tabsgarantier fra andre kreditinstitutter skal kun indberettes af realkreditinstitutter.

Modtagne tabsgarantier fra andre kreditinstitutter skal kun indberettes af realkreditinstitutter. Inkluderer ikke fx forhåndslånegarantier og tinglysningsgarantier m.v.

AS12: (Nøgletal)
Det følger af regnskabsbekendtgørelsens § 2, at virksomhederne skal udarbejde en års- og halvårsrapport. Af regnskabsbekendtgørelsens § 87a, stk. 1 fremgår, at nøgletal udarbejdes i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens bilag 7. I lighed med kravene til den offentlige regnskabsrapportering gælder det for indberetningen, at indberetning af nøgletal alene skal ske i forbindelse med års- og halvårsindberetningen.

Pengeinstitutter skal alene indberette følgende nøgletal: 1-16.

Opgørelsen af nøgletal 11 (summen af store eksponeringer) reflekterer opgørelsen efter '*tilsynsdiamanten*'.

Fondsmæglervirksomheder og investeringsforvaltningsselskaber skal alene indberette følgende nøgletal: 1, 3, 4, 5 og 17.

Realkreditinstitutter skal alene indberette følgende nøgletal: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 13, 14, 15 og 16.

AS13: (Supplerende nøgletal)
Skemaet indeholder supplerende nøgletal, som skal oplyses af børsnoterede virksomheder.

I de supplerende nøgletal for børsnoterede virksomheder udgøres nævneren i alle tilfælde af den enkelte aktie f.eks. *årets resultat pr. aktie*. Det skal i den forbindelse bemærkes, at egne aktier ikke indgår i opgørelsen af antal aktier.

AS14: (Supplerende oplysninger vedrørende nøgletal)
Indberetning af nøgletal 6 og 7 finder kun anvendelse for pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

Indberetning af nøgletal 10 finder kun anvendelse for pengeinstitutter.

Indberetning af nøgletal 11 finder kun anvendelse for fondsmæglervirksomheder og investeringsforvaltningsselskaber.

Indberetning af nøgletal 12 finder kun anvendelse for realkreditinstitutter.

AS15: (Indberetning af specifikationer)
Antal kreditinstitutafdelinger finder ikke anvendelse for gr. 4 pengeinstitutter.

AS18: (Nedskrivninger/hensættelser på udlån og garantidebitorer)
Skemaet specificerer individuelle og gruppevise nedskrivninger/hensættelser på udlån og garantidebitorer samt nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko.

"Nedskrivninger/hensættelser" refererer til henholdsvis nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantidebitorer i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen.

Det samlede udlån (inkl. garantidebitorer) deler sig i tre dele, som illustreret i nedenstående figur:

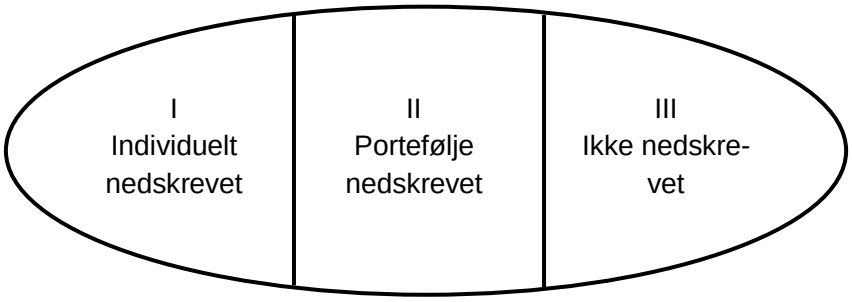

Anm.: Der skal ses bort fra størrelsesforholdet mellem de tre delmængder i figuren.

De tre delmængder angiver udlån, hvorpå der er individuelt nedskrevet henholdsvis udlån, hvorpå der er gruppevist (porteføljemæssigt) nedskrevet, og udlån, hvorpå der ikke er nedskrevet.

Under sektion for *Individuelle nedskrivninger/hensættelser* føres bl.a. de endeligt konstaterede tab, som er afskrivninger på tidligere nedskrevne udlån mv. fra delmængde I.

De akkumulerede nedskrivninger/hensættelser justeres senest efter endelig konstatering af tab.

Et tab betragtes som endeligt konstateret i følgende tilfælde:

1. straks efter afslutning af konkursbo eller anden bobehandling,

2. straks efter gennemført inkasso, hvor der ikke har kunnet opnås dækning for hele fordringen,
3. straks efter indgåelse af frivillig akkord eller stadfæstelse af tvangsakkord,
4. straks efter opgivelse af gældsinddrivelse ved individuel eller universalforfølgning af debitor,
5. straks efter gældssaneringskendelse samt
6. i andre tilfælde, hvor det enkelte institut efter en konkret vurdering af et givet udlån finder, at der ikke mere er nogen realistisk mulighed for, at det beløb som indgår i de akkumulerede nedskrivninger (eller en del heraf, se nedenfor) inden for en overskuelig tidshorisont vil kunne tilbageføres.

For udlån mv. med større nedskrivninger/hensættelser skal der foretages delafskrivninger. Hvilke grænser, der skal anvendes ved vurderingen af, hvornår en nedskrivning/hensættelse må anses for at være større, vil bero på en konkret vurdering i det enkelte institut og være afhængig af instituttets størrelse og kundesammensætning. På udlån, hvor afviklingen løber over flere regnskabsår, skal instituttet som minimum hvert halve år vurdere - samt efter behov foretage - delafskrivninger.

I den sidste del af skemaet om *Udlån og garantidebitorer, der er endeligt tabt (afskrevet)*, angiver linje A det, der er endeligt tabt (afskrevet) på udlån og garantidebitorer, og som *ikke tidligere har været individuelt nedskrevet/hensat*. Det betyder, at afskrivninger, der ikke kan henføres til en tidligere individuel nedskrivning/hensættelse, skal føres her. Det betyder også, at der tillige kan indgå tab, der kan have været "dækket" af en tidligere gruppevis nedskrivning, men ikke tidligere er individualiseret.

Under den sektion, som omhandler *Gruppevise nedskrivninger/hensættelser*, indgår alene den del af gruppevist vurderede udlån mv., hvorpå der er foretaget nedskrivninger. F.eks. post C *Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget gruppevise nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)*. Såfremt der er gruppevis vurderede udlån, hvor der ikke er nedskrevet, indgår dette udlån således ikke under denne sektion.

Sektion for *Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko* er baseret på individuel vurdering.

I specifikation af bevægelser i året føres bl.a. værdiregulering af midlertidig overtagne aktiver i forbindelse med afvikling af en eksponering.

Indkomne betalinger på nedskrevne udlån indgår ligeledes i specifikation af bevægelser i året og kan føres under specifikationen *Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser*.

AS19: (Specifikation af udlån og andre tilgodehavender)
Specifikation af udlån og andre tilgodehavender i henholdsvis usikret og sikret udlån indberettes alene af pengeinstitutter.

Der skal ske indberetning på alle udlån, dvs. såvel individuelt vurderede som gruppevist vurderede udlån. Opgøres før nedskrivninger/hensættelser. Såfremt sikkerhed ikke stilles for et enkeltstående udlån, men f.eks. stilles for alt mellemværende (dvs. for den samlede eksponering), kan pengeinstituttet indberette oplysninger baseret på den samlede eksponering.

AS21: (Puljeordninger)
Skemaet specificerer passivposten indlån i puljeordninger, som inkluderer det indlån, som er placeret i egne egenkapitalinstrumenter eller egne gældsinstrumenter.

AS22 og AS23: (Nedskrivninger/hensættelser på udlån og garantidebitorer)

Virksomhederne skal vurdere, om der er objektiv indikation for værdiforringelse på udlån, se regnskabsbekendtgørelsens §§ 51-53. En individuel vurdering skal som minimum foretages for alle individuelt signifikante udlån samt for udlån, der ikke kan passes ind i en gruppe.

Udlån som efter den individuelle vurdering ikke er blevet nedskrevet skal efterfølgende overføres til en gruppe, hvor udlånet evt. kan blive genstand for en gruppevis nedskrivning.

Den gruppevise vurdering skal således foretages for alle udlån, bortset fra de udlån, der er nedskrevet efter individuel vurdering og de udlån, der ikke kan passes ind i en gruppe.

Den gruppevise vurdering bygger på, at grupperne er inddelt således, at en gruppe har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko.

I skema AS22 er der derfor sondret mellem på den ene side individuelt vurderede udlån og garantidebitorer og på den anden side gruppevist (portefølje-) vurderede udlån og garantidebitorer. Der vil derfor være et vist overlap mellem disse to indberetninger, idet ikke individuelt nedskrevne udlån overføres til en efterfølgende gruppevis vurdering.

I den første del af skema AS22 fordeles de individuelt vurderede udlån og garantidebitorer på segmenterne offentlige myndigheder, erhverv og private. Erhverv fordeles tillige på brancher, jf bilag 8.

I den anden del af skema AS22 fordeles de gruppevist vurderede udlån alene på hovedsegmenterne offentlige myndigheder, erhverv og private.

Den del af de individuelt vurderede udlån, der ikke er nedskrevet, og ikke kan passes ind i en gruppe, er også specificeret særskilt på AS22. Se også note herom på skemaet.

AS24 (Nedskrivninger/hensættelser fordelt på sektor og brancher)
AS24 indberettes kun af pengeinstitutter. Indeholder en opdeling af nedskrivninger/hensættelser fordelt på sektorer og brancher, samt størrelsen af nye udgiftsførte og tilbageførsler. Nedskrivninger/hensættelser omfatter både individuelle og gruppevise nedskrivninger/hensættelser.

Hvis pengeinstitutternes klassifikation af gruppevise nedskrivninger/hensættelser ikke understøttes af Finanstilsynets brancheklassifikation, skal pengeinstitutterne indberette deres bedste skøn for så vidt angår den del af nedskrivningerne/hensættelserne, som udgøres af de gruppevise nedskrivninger.

AS25: (Størrelsen af udlån mv.)
AS25 indberettes alene på individuelt vurderede udlån mv. I 1. og 2. kolonne indgår alle individuelt vurderede udlån mv. - også den del, der ikke er nedskrevet på.

AS26: (10 største nedskrivninger/hensættelser)
AS26 skal indberettes elektronisk.

Anden sektion på skemaet er de 10 største nedskrivninger/hensættelser i løbet af året, dvs. de 10 største nye eller forøgede nedskrivninger/hensættelser resultatført i året.

AS27: (Likviditet)
Vejledning om udfyldelse af dette skema findes i bilag 4.

Ved opgørelse af en pengeinstitutkoncerns likviditetsberedskab (skemasæt AK) kan medregnes sikre letsælgelige (børsnoterede) ubelånte værdipapirer, som er elimineret i koncernregnskabet, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 140, stk.1.

Værdipapir, som er elimineret i koncernregnskabet, skal derfor medregnes i opgørelse af reducerede gælds- og garantiforpligtelser. Ligeledes skal sikre letsælgelige (børsnoterede) ubelånte værdipapirer, som er elimineret i koncernregnskabet, medregnes i opgørelsen af likviditeten.

AS28: (Udenlandske enheder)
Filialbegrebet på dette skema refererer til filialbegrebet i henhold til Lov om finansiel virksomhed § 38. Ikke forretningssteder.

Landekoderne findes i bilag 6.

AS32: (Supplerende oplysninger vedrørende særlige indlånsformer)
Indeholder supplerende oplysninger om særlige indlånsformer, herunder en opdeling på kontantindskud og puljeordninger. AS32 skal ikke afstemmes med AS8.
Eventuelle andre særlige indlånsformer skal indgå i specificeringen efter et bedste skøn.

AS33: (Renterisiko for gr. 1-3 og 6)
Bemærkninger om udfyldelse af dette skema findes i bilag 2.

AS35: (Renterisiko for gr. 4)
Bemærkninger om udfyldelse af dette skema findes i bilag 1.

AS36:
Indberettes kun af realkreditinstitutter. Indeholder udlån og nedskrivninger fordelt på ejendomskategorier samt realkreditudlån fordelt efter lånetype. Bemærkninger om udfyldelse af dette skema findes i bilag 9.

AS37: Indberettes kun af fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber. Det skal bemærkes, at fondsmæglerselskaber skal indberette første del af AS37. Denne del indeholder en opdeling af modtagne og afgivne kurtager, gebyrer og provisionsindtægter, samt AuM (Assets under Management) og AuA (Assets under Advice). AuM udgøres udelukkende af den samlede formue for kunder, hvortil selskabet udfører skønsmæssig porteføljepleje, og indbefatter således ikke formuen fra kunder, hvortil der kun ydes investeringsrådgivning, uanset om selskabet efterfølgende udfører ordrer på vegne af kunder. AuA udgøres udelukkende af den samlede formue for kunder, hvortil selskabet yder investeringsrådgivning. Med investeringsrådgivning forstås personlige anbefalinger til en kunde enten på anmodning eller på investeringsrådgiverens eget initiativ af en eller flere transaktioner i tilknytning til finansielle instrumenter omfattet af bilag 5 til lov om finansiel virksomhed. Generel information om finansielle instrumenter og markedsudvikling skal ikke medregnes i opgørelsen. Såfremt selskabet ikke yder investeringsrådgivning, skal værdien nul indberettes for AuA. Investeringsforvaltningsselskaber skal indberette AuM samt anden del af skemaet, der indbefatter nøgletal for investeringsforvaltningsselskaber.

AS38: (Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher)
Indberettes kun af pengeinstitutter. Indeholder en opdeling af udlån og garantidebitorer på sektorer og brancher, samt hvor stor en del af udlån og garantidebitorer der er til private. Se bilag 8 om brancher. Opdelingen på brancher skal ske i overensstemmelse med den branchekode, som pengeinstituttet har

registreret på eksponeringen. Såfremt der optræder flere branchekoder på en eksponering vælges den væsentligste. Den væsentligste branchekode findes ved at lave en opgørelse for den samlede eksponering, der viser hvor stor en andel af eksponeringen, som ligger inden for hver enkelt af de forskellige branchekoder på eksponeringen. Bemærk at denne fremgangsmåde for valg af branchekode gælder for alle indberetninger til Finanstilsynet. Valg af branchekode i forbindelse med indberetningerne på dette skema skal således være i overensstemmelse med alle de øvrige indberetninger, som instituttet foretager til Finanstilsynet.
Hvis pengeinstitutternes klassifikation af gruppevise nedskrivninger/hensættelser ikke understøttes af Finanstilsynets brancheklassifikation, skal pengeinstitutterne indberette deres bedste skøn for så vidt angår de gruppevise nedskrivninger/hensættelser.

AS39: (Kreditbonitet)
Skemaet indberettes alene af pengeinstitutter. Indberetning af kreditbonitet skal ske i forbindelse med års- og halvårsindberetningen.

Pengeinstitutterne skal på AS39 fordele de samlede udlån og garantidebitorer efter 4 bonitetsklassifikationer.

Finanstilsynet anvender karaktererne 3, 2a, 2b, 2c og 1 ved klassifikation af pengeinstitutternes kunder.

Karakteren 3 gives til kunder med utvivlsom god bonitet. Ved disse kunder er det helt usandsynligt, at pengeinstituttet vil få tab på udlån.

Karakteren 2a gives til kunder med normal bonitet. Det vil sige, at der er lav sandsynlighed for, at kunderne ikke kan klare deres forpligtelser.

Kunder, som klassificeres henholdsvis 3 og 2a, indberettes sammen.

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder kriterierne for 2a, men som på den anden side ikke har væsentlige svaghedstegn.

Karakteren 2c gives til kunder med væsentlige svaghedstegn, uden at der dog er objektiv indikation for værdiforringelse (OIV).

Karakteren 1 gives til kunder med OIV. Det gælder både kunder, hvor pengeinstituttet har nedskrevet, og kunder, hvor nedskrivningsberegningen viser, at der ikke skal nedskrives.

I bilag 7 er principperne for tildeling af karaktererne uddybet for privatkunder, erhvervskunder og investeringskunder.

Der kan ved tildelingen af karaktererne tages højde for kautioner stillet af andre selskaber og personer. Vurderingen af kautioners betydning for, om der er indtruffet OIV, og kunden derfor har karakteren 1, skal ske i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det indebærer, at der kan tages højde for kautioner stillet af andre selskaber i samme koncern eller kautioner stillet af de ultimative ejere ved vurdering af, om der er indtruffet OIV.

Hvis en eksponering er karakteriseret ved sparsomme oplysninger eller kompleks/uigennemsigtig virksomhedsstruktur, skal pengeinstituttet overveje en lavere bonitetsklassifikation.

Pengeinstitutterne kan anlægge en samlet eksponeringstilgang ved indberetning af klassifikationen. Alternativt kan pengeinstituttet indberette klassifikationen for de enkelte del-eksponeringer.

Pengeinstitutterne skal i indberetningen på skema AS39 klassificere lån efter bonitet uagtet den beregnede tabsrisiko/blanco. Dvs. en svag eksponering med lille blancoandel eller uden blanco også skal klassificeres som svag. Nedenstående eksempel illustrerer princippet for eksponeringer med samme bonitetsklassifikation, der udviser svaghedstegn.

Indberetning af lån med samme bonitetsklassifikation

Lån	Eksponering, brutto	Blancoandel	Klassifikation
1	100	10	2c
2	100	50	2c

Lån 1 og 2 klassificeres ens på trods af den forskellige tabsrisiko og for begge lån indberettes værdien 100 i kategorien 2c.

Beløbsgrænser for indberetning af bonitetsklasserne

Erhvervskunder:
Eksponering større end 1 % af det enkelte instituts kapitalgrundlag skal indberettes.

Privatkunder:
Alle private eksponeringer, der opfylder mindst et af følgende krav, skal indberettes:

- Større end 1 % af kapitalgrundlaget .
- Eksponeringer over 1 mio. kr.

Instituttet skal desuden indberette summen af henholdsvis erhvervs- og privateksponeringer, hvor den enkelte eksponering er større end 2 % af instituttets kapitalgrundlag. 2 % grænsen tager reference til grænsen ift. ”Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter”.

I bilag 7 er det beskrevet, hvad der karakteriserer hhv. privat- og erhvervskunder.

Fordelingen på brancher skal ske i overensstemmelse med beskrivelsen i vejledningen for AS38.

AS40-41: (Tabsrisiko)
Skemaet indberettes alene af pengeinstitutter.

Indberetning af tabsrisiko skal ske i forbindelse med års- og halvårsindberetningen.

Tabsrisiko indberettes på følgende kunder:

- Bonitetsklassifikation 1: Kunder, hvor der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse (OIV). Der skelnes ikke mellem eksponeringer uden aktuel nedskrivning/hensættelse og eksponeringer med nedskrivning/hensættelse.
- Bonitetsklassifikation 2c: Kunder med væsentlige svaghedstegn, uden der dog er objektiv indikation for værdiforringelse (OIV).

Tabsrisiko opgøres fx som størrelsen af udlån inklusive bevilgede men uudnyttede kreditfaciliteter fradraget en forsigtig opgørelse af, hvad der forventes af betaling på lånet ved misligholdelse som følge af realisering af sikkerheder, konkursdividende m.v.

Sikkerheder skal i overensstemmelse med punkt 15, litra b, i bilag 1 til bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. værdiansættes forsigtigt i lyset af de gældende markedsforhold. Ejen-

domme må ikke indgå med mere end deres dagsværdi. Dagsværdien er defineret som den værdi, denne ejendom isoleret set vil kunne sælges til i fri handel mellem uafhængige parter inden for en periode på ca. 6 måneder.

Er afkastprocenterne på ejendomsmarkedet lave set i et historisk perspektiv, skal der ske fradrag i markedsværdien. Dagsværdien efter fradrag skal normalt reduceres med mindst 10 pct. i handelsomkostninger. Dette omfatter mæglersalær, advokatomkostninger, forfaldne ejendomsskatter og afgifter samt eventuelle småreparationer, oprydning mv. Hvis indtægterne fra ejendommen ikke kan dække de foranstående prioriteter, skal der endvidere fratrækkes det opgjorte likviditetsunderskud for mindst et halvt år.

På nedskrevne/hensatte eksponeringer (Bonitetsklassifikation 1) er der risiko for, at nedskrivningen/hensættelsen ikke dækker tabsrisikoen, idet der ved opgørelsen af tabsrisikoen skal anlægges en forsigtig vurdering – dvs. ikke en vurdering efter et neutralitetsprincip.

Derfor vil tabsrisikoen på nedskrivningseksponeringer ofte være større end det nedskrevne beløb.

Eksempler på bonitetsklassifikation 1:

Lån	Eksponering	Tabsrisiko (det forsigtigt skønnede tab)	Nedskrivning	Afsat solvensbehov (netto kreditreservation)
1	100	50	25	25
2	100	50	50	0

I begge eksempler på eksponeringer med bonitetsklassifikation 1 indberettes en brutto tabsrisiko på 50 – dvs. før nedskrivninger.

Lån 1: Da instituttet allerede har taget 25 som nedskrivning (efter en regnskabsmæssig tilgang), resterer 25, der skal kapitalbelastes yderligere af en samlet opgjort bruttotabsrisiko på 50.

Lån 2: Da bruttotabsrisikoen er dækket af nedskrivninger, sker ingen yderligere kapitalbelastning af eksponeringen.

Afsat solvensbehov:
Der skal alene angives et solvensbehov til afdækning af kreditrisikoen. Instituttet skal opgøre det samlede nødvendige og tilstrækkelige solvensbehov på de individuelle eksponeringer.

Med afsat solvensbehov for bonitetskategori 1 og 2c forstås det forsigtigt skønnede tab fratrukket nedskrivninger (netto kreditreservationer) jf. ”Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter”. I post 4 skal det afsatte solvensbehov for henholdsvis bonitetskategori 1 og 2c sættes i forhold til den samlede risikoeksponering (AS14 felt 01).

Beløbsgrænser for indberetning af bonitetsklasserne

Erhvervskunder:
Eksponeringer større end 2 % af det enkelte instituts kapitalgrundlag skal indberettes.

Privatkunder:
Alle private eksponeringer, der opfylder mindst et af følgende krav, skal indberettes:

- Større end 2 % af kapitalgrundlaget .

- Eksponeringer over 1 mio. kr.

Instituttet skal desuden indberette summen af henholdsvis erhvervs- og privateksponeringer, hvor den enkelte eksponering er større end 2 % af instituttets kapitalgrundlag.

I bilag 7 er det beskrevet, hvad der karakteriserer hhv. privat- og erhvervskunder.

Beløbsgrænserne angiver de eksponeringer, institutterne som minimum skal indberette. Det er således valgfrit hvorvidt instituttet vil indberette øvrige eksponeringer.

Fordelingen på brancher skal ske i overensstemmelse med beskrivelsen i vejledningen for AS38.

AS42
Skemaet indberettes alene af pengeinstitutter.

Hvis der er restance eller overtræk på en eksponering, skal hele eksponeringen indberettes.

Eksponeringer, der indberettes, skal opgøres efter FiL § 5, stk. 1, nr. 18 (”eksponering”). Dog skal kapitalandele udstedt af kunden, eller en blandt en gruppe af indbyrdes forbundne kunder, ikke medregnes. Eksponeringer skal opgøres før nedskrivninger og hensættelser.

Eksponeringer der indgår i felt 42 indgår også i henholdsvis felterne 14 og 28. Ligeledes indgår eksponeringer i felt 28 også i felt 14.

Fordelingen på brancher skal ske i overensstemmelse med beskrivelsen i vejledningen for AS38.

AS43-AS48:
Indberettes kun af realkreditinstitutter. Indeholder realkreditudlån fordelt på ejendomskategorier og lånetype. Bemærkninger om udfyldelse af dette skema findes i bilag 9.

AS57
De samlede eksponeringer på AS57 felt 21-41 defineres som:
En eksponering er den samlede kreditfacilitet inklusiv utrukne faciliteter efter nedskrivninger, men uden hensyntagen til sikkerheder, repo-forretninger indgår ikke. Eksponeringer mod centralbanker, kreditinstitutter, Indskydergarantifonden, ECAI, AAA ratede stater - herunder den danske stat, kommuner etc. - samt koncerninterne eksponeringer medtages ikke.

Fordelingen på brancher skal ske i overensstemmelse med beskrivelsen i vejledningen for AS38.

Branche	Branchekode
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2
Industri og råstofindvinding	3
Energiforsyning	4
Bygge og anlæg	5
Handel	6
Transport, hoteller og restauranter	7
Information og kommunikation	8
Finansiering og forsikring	9
Fast ejendom	10
Øvrige erhverv	11
Private	12

SR20 er andelen af den samlede eksponering for de 20 største eksponeringer, der er solvensreserveret. Følgende er gældende: 0 ≤ SR20 ≤1.

SR for erhverv er andelen af de totale erhvervseksponeringer, der er solvensreserveret. Følgende er gældende: 0 ≤ SR for erhverv ≤ 1.

For både SR20 og SR for erhverv henvises for eksempel til afsnittet om kreditrisikokoncentration i "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter".

Hvis HHI er mindre end 20 pct., kan indberetning på følgende felter undlades: Den samlede risikoeksponering for erhverv (felt 66) og SR for erhverv (felt 67). Opgørelsesmetoden for HHI er beskrevet i bilag 2 i "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter".

AS58
Den samlede eksponering skal opgøres efter FiL § 5, stk. 1, nr. 18. Dog skal kapitalandele udstedt af kunden, eller en blandt en gruppe af indbyrdes forbundne kunder, ikke medregnes. Eksponeringerne skal opgøres før nedskrivninger og hensættelser.

Fordelingen på brancher skal ske i overensstemmelse med beskrivelsen i vejledningen for AS38.

AS59: (Nedskrivninger på realkreditudlån)

Felt 11 skal modsvare de samlede nedskrivninger (og hensættelser) i resultatopgørelsen eksklusive nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Årets udgiftsførte nedskrivninger før tabsgarantier inkluderer konstateret tab som ikke tidligere er nedskrevet eller hensat.

Nedskrivninger/hensættelser omfatter både individuelle og gruppevise nedskrivninger/hensættelser.

AS60-61: (Renterisiko for gr. 1-3 og 6)
Bemærkninger om udfyldelse af disse skemaer findes i bilag 2.

AS62: (Faste omkostninger)
Indberettes kun af fondsmæglerselskaber. Skemaet indeholder en beregning af faste omkostninger som følge af, at samtlige fondsmæglerselskaber er underlagt et krav om at have et kapitalgrundlag på mindst en fjerdedel af det foregående års faste omkostninger.

Et fondsmæglerselskabs faste omkostninger beregnes som samtlige omkostninger (felt 1) fratrukket visse omkostninger, der kan betegnes som variable (felt 2-9, der summeres i felt 10). De i skemaet nævnte variable omkostningstyper stammer fra EBA's ”Regulatory Technical Standards (RTS) on own funds requirements for investment firms”.

Skemasæt HS og HK

Generel vejledning

Skemasæt HS og HK er første årsindberetning på henholdsvis institut- og koncernniveau. Skemaerne er uddrag af skemaerne for anden årsindberetning AS og AK. Se vejledning hertil.

Skemasiderne skal indberettes af alle virksomheder omfattet af vejledningen, med mindre andet er angivet i vejledningen til de enkelte skemasider.

Pengeinstitutter der ved sidste regnskabsårs udløb havde en arbejdende kapital[2] på under 250 mio. kr., skal ikke foretage den første indberetning (HS henholdsvis HK).

Indberetning for halvåret og kvartalet (indberetningsskemaerne ES og EK)

En virksomhed henholdsvis en koncern, som er omfattet af denne vejledning, skal for halvåret samt 1. og 3. kvartal elektronisk indberette oplysningerne angivet i ES-skemaerne henholdsvis EK-skemaerne. Investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed, samt fondsmæglerselskaber skal alene indberette ES og EK for 2. kvartal.

Dog skal ES6-8 (nøgletal), ES19 (bonitet), ES20-21 (tabsrisiko), ES22 (restancer), ES23 (realkreditudlån), ES24-29, ES40 (de samlede eksponeringer), ES41 (realkreditudlån), ES45 (udgiftsførte nedskrivninger/hensættelser) og EK6-7 (nøgletal), EK16-17 (udenlandske filialer og datterselskaber) kun indberettes for 2. kvartal.

Skemaerne til brug for indberetning kan findes på Finanstilsynets hjemmeside (www.finanstilsynet.dk) under "*Indberetninger*" → "*Virksomhedsområder*" → Derefter vælges det ønskede virksomhedsområde i drop-down menuen.

Indberetningerne for halvåret samt 1. og 3. kvartal skal udarbejdes i danske kroner.

Indberetningen skal være Finanstilsynet i hænde senest 15 arbejdsdage efter udløbet af det pågældende kvartal henholdsvis halvår. Indberetningerne for koncerner skal dog først være Finanstilsynet i hænde senest 20 arbejdsdage efter udløbet af hvert kvartal henholdsvis halvår.

[2] Arbejdende kapital er defineret som summen af indlån, udstedte obligationer mv., efterstillede kapitalindskud og egenkapital.

Skemasæt ES og EK

Generel vejledning

Skemasæt ES og EK skal indberettes af alle virksomheder omfattet af vejledningen, medmindre andet er angivet i vejledningen til de enkelte skemasider. Skemaerne er uddrag af skemaerne for anden årsindberetning AS og AK. Se vejledning hertil.

	ES-skemaer	EK-skemaer
Alle	1-8 og 38	1-7
Pengeinstitutter gr. 1-3 og 6	9-14, 18-22, 39-40 og 45-47	8, 10-12 og 16-19
Pengeinstitutter gr. 4	9-12, 16, 18-22, 39-40 og 45	8, 10 og 14
Realkreditinstitutter	9, 23-29 og 41	8
Fondsmæglervirksomheder[3)]	17	15

Konsolideringsomfang

Konsolidering ved indberetning foretages i overensstemmelse med reglerne i kapitel 12, § 170 ff., i lov om finansiel virksomhed. Dvs. visse dattervirksomheder, fx forsikringsdatterselskaber, jf. § 177 i lov om finansiel virksomhed, skal ikke medtages ved fuld konsolidering, men indregnes på 1 linje uden hensyn til, at de efter regnskabsreglerne skal konsolideres fuldt ud. Ligeledes anvendes pro rata-konsolidering efter reglerne i § 176 i lov om finansiel virksomhed uden hensyn til, om behandlingen i årsrapporten efter regnskabsreglerne måtte være en anden.

Finansielle holdingselskaber

Finansielle holdingselskaber er, jf. § 5 i lov om finansiel virksomhed:
a) En modervirksomhed, der ikke er en finansiel virksomhed, i en koncern, hvor mindst én af dattervirksomhederne i koncernen er en finansiel virksomhed, og hvor mindst 40 pct. af den samlede balancesum for koncernen og modervirksomhedens associerede virksomheder vedrører den finansielle sektor eller

b) en modervirksomhed, hvis virksomhed udelukkende eller hovedsagelig består i at eje kapitalandele i dattervirksomheder, der er finansielle virksomheder eller finansieringsinstitutter, og hvor mindst én dattervirksomhed er en finansiel virksomhed.

Finansielle holdingselskaber skal alene udarbejde årsindberetning på selskabs- (AS) og koncernniveau (AK) til Finanstilsynet. Der skal kun foretages indberetning for den "øverste" modervirksomhed på henholdsvis selskabs- og koncernniveau.

[3)] Investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed, indberetter som fondsmæglerselskaber. Investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed, samt fondsmæglerselskaber skal alene indberette ES og EK for 2. kvartal. Fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber skal ikke i 2. kvartalsindberetningen udfylde kolonne for kvartalsdata på ES01, men alene kolonne for år til dato.

Bilagsoversigt

Bilag 1. Renterisiko på AS35

Bilag 2. Renterisiko på AS33 og AS60-61

Bilag 3. Valutakursindikator 2 på AS33

Bilag 4. Likviditet på AS27

Bilag 5. Vejledning til indberetning af nøgletal på AS12-13

Bilag 6. Landekoder på AS28-29

Bilag 7. Eksempler på svage eksponeringer

Bilag 8. Branchegruppering

Bilag 9. Realkreditudlån fordelt efter ejendomskategori og efter lånetype

Bilag 1 Renterisiko på AS35

Udfyldelse af skema ES16/EK14/AS35/AK21 (renterisiko)

1. Beregningerne omfatter:

    1. Samtlige obligationer med en til indfrielsestidspunktet gældende fast rente, optaget til handel på et reguleret marked bortset fra indeksobligationer, aktiekonvertible obligationer samt udtrukne obligationer.
    2. Skatkammerbeviser samt andre ikke-rentebærende papirer, som et reguleret marked beregner kurskorrektionsfaktorer for.
    3. Spot- og terminsforretninger samt optioner og futures baseret på de under nr. 1 og 2 nævnte værdipapirer.

2. Beregning af renterisiko efter konverteringsfradrag (post 1.7 og 2.7)

    Beregningen af renterisikoen efter konverteringsfradrag finder sted for hver fondskode ved anvendelse af den af et reguleret marked beregnede kurskorrektionsfaktor. De konkrete beregninger er anskueliggjort under afsnit 4, 5 og 6.

    For hver fondskode baseres beregningen på instituttets bogførte beholdning til pålydende værdi ultimo måneden korrigeret for indgåede uafviklede spot-, termins-, futures- og optionsforretninger.

    Resultatet efter korrigering ganges med 1 minus den af Finanstilsynet beregnede fradragsfaktor for konverterbare realkreditobligationer[4)]. Ikke-konverterbare obligationer, herunder danske statsobligationer, har pr. definition en fradragsfaktor på 0%, derfor ganges den korrigerede beholdning med 1 for ikke-konverterbare obligationer.

    Resultatet efter fradrag divideres med den af et reguleret marked opgjorte kurskorrektionsfaktor for den pågældende fondskode multipliceret med 100, og dette resultat, summeret over samtlige fondskoder, indføjes i posterne 1.7 og 2.7. Instituttet kan efter skriftligt at have orienteret Finanstilsynet beregne posterne 1.7 og 2.7 ved brug af den opgørelsesmetode, som institutter med en arbejdende kapital på 250 mio. kr. og derover anvender.

    Den matematiske beregningsformel er følgende:

    $$\sum_{i=1}^{I} (N_i + K_i + K_i^t - S_i - S_i^t)(1 - f_i)/(100k_i)$$

    hvor

    - I betegner antallet af fondskoder i beholdningen eller i indgåede uafviklede forretninger.
    - N_i betegner den bogførte beholdning af fondskode i opgjort til pålydende værdi.
    - K_i betegner den pålydende værdi af indgåede, men endnu uafviklede spotforretninger (køb) i fondskode i.
    - K_i^t betegner summen af:

---

1) Fradragsfaktorerne angiver, hvor meget renterisikoen på konverterbare realkreditobligationer skal reduceres, når man tager hensyn til konverteringsmuligheden ved disse.

1. For købsterminsforretninger: Den pålydende værdi af indgåede, men endnu uafviklede forretninger i fondskode *i*.
2. For købte futures: Den pålydende værdi af de underliggende obligationer i fondskode *i*.
3. For erhvervede call-optioner og skrevne put-optioner: Den pålydende værdi af de underliggende obligationer i fondskode *i* multipliceret med den numeriske værdi af optionernes deltaværdi.

- S_i betegner den pålydende værdi af indgåede, men endnu uafviklede spotforretninger (salg) i fondskode i.

- S_i^t betegner summen af:

  1. For salgsterminsforretninger: Den pålydende værdi af indgåede, men endnu uafviklede forretninger i fondskode *i*.
  2. For solgte futures: Den pålydende værdi af de underliggende obligationer i fondskode *i*.
  3. For skrevne call-optioner og erhvervede put-optioner: Den pålydende værdi af de underliggende obligationer i fondskode *i* multipliceret med den numeriske værdi af optionernes deltaværdi.

- f_i betegner fradragsfaktoren for fondskode i.

  Fradragsfaktorerne for konverterbare realkreditobligationer udsendes ultimo hvert kvartal af Finanstilsynet i et skema, som indeholder én fradragsfaktor for hver nominel rente. Fradragsfaktorerne for ikke-konverterbare realkreditobligationer, herunder danske statsobligationer, er pr. definition 0%.

  Institutterne kan vælge at anvende egne beregningsmodeller til beregning af fradragsfaktorer for konverterbare realkreditobligationer. Institutterne skal i så fald orientere Finanstilsynet om, hvilke modeller institutterne anvender hertil.

- k_i betegner kurskorrektionsfaktoren for fondskode i som opgjort af et reguleret marked.

Opgørelsen af optionernes deltaværdi er beskrevet i afsnit 7.

3. Beregning af renterisiko uden konverteringsfradrag (post 1.8 og 2.8)

Beregningen af renterisikoen uden konverteringsfradrag finder sted for hver fondskode efter de samme principper som beskrevet i afsnit 2. Dog tages der ikke hensyn til konverteringsrisikoen ved konverterbare realkreditobligationer, så den matematiske beregningsformel er følgende:

$$\sum_{i=1}^{I} (N_i + K_i + K_i^t - S_i - S_i^t)/(100k_i)$$

Konkrete eksempler på beregninger er anskueliggjort i afsnit 4, 5 og 6.

4. Regneeksempel

Instituttets fondsbeholdning består alene af statsobligationer

Det antages, at et instituts fondsbeholdning samt indgåede, men endnu uafviklede spot-forretninger ultimo måneden kan specificeres på følgende måde:

Fondskode	8 % D.stat
Slutår	2006
Nominel rente	8 %
Kurs	109,96
Ultimo korrektionsfaktor	0,12
Ultimo fradragsfaktor	0 %
Beholdning	5.000 t.kr.
Køb spot	50 t.kr.
Salg spot	50 t.kr.

Ovenstående beløb angiver obligationernes pålydende værdi.

Herefter kan posterne 1.1 - 1.6 på skema ES16 (EK14)/AS35 (AK21) udfyldes:

1.1	Bogført beholdning:	5.000 t.kr.
1.2	Køb spot:	50 t.kr.
1.3	Køb på termin m.v.:	0 t.kr.
1.4	Salg spot:	-50 t.kr.
1.5	Salg på termin m.v.:	0 t.kr.
1.6	Risikobehæftede position	5.000 t.kr.

Post 1.7 på ES16 (EK14)/AS35 (AK21) opgøres til
(5.000 t.kr. + 50 t.kr. - 50 t.kr.)(1 - 0)/(100 x 0,12)
= 417 t.kr.

Post 1.8 på ES16 (EK14)/AS35 (AK21) opgøres til
(5.000 t.kr. + 50 t.kr. - 50 t.kr.)/(100 x 0,12)
= 417 t.kr.

Bemærk, at den danske statsobligation har en fradragsfaktor på 0% pr. definition.

Endelig opgøres post 1.9. Aktuel kursværdi af den under post 1.1 angivne bogførte beholdning.
Da fondskodens kurs er 109,96, bliver beløbet: 1,0996 x 5.000 t.kr. = 5.498 t.kr.

5. Regneeksempel

Instituttets fondsbeholdning består både af statsobligationer og realkreditobligationer

Det antages, at et instituts fondsbeholdning samt indgåede, men endnu uafviklede spot-forretninger ultimo måneden kan specificeres på følgende måde:

Fondskoder	8 % D.stat	8 % Real.DK	10 % NYK.
Slutår	2006	2016	2026
Nominel rente	8 %	8 %	10 %
Kurs	109,96	103,30	108,10
Ultimo korrektionsfaktor	0,12	0,11	0,08
Ultimo fradragsfaktor	0 %	45 %	95 %
Beholdning	5.000 t.kr.	3.000 t.kr.	2.000 t.kr.
Køb spot	50 t.kr.	100 t.kr.	0 t.kr.
Salg spot	50 t.kr.	0 t.kr.	100 t.kr.

Ovenstående beløb angiver obligationernes pålydende værdi.

Herefter kan posterne 1.1 - 1.6 på skema ES16 (EK14)/AS35 (AK21) udfyldes:

1.1	Bogført beholdning:	5.000 t.kr. +3.000 t.kr. +2.000 t.kr. = 10.000 t.kr.
1.2	Køb spot:	50 t.kr.+100 t.kr. = 150 t.kr.
1.3	Køb på termin m.v.:	0 t.kr.
1.4	Salg spot:	-50 t.kr. -100 t.kr.= -150 t.kr.
1.5	Salg på termin m.v.:	0 t.kr.
1.6	Risikobehæftede position	10.000 t.kr.

Post 1.7 på ES16 (EK14)/AS35 (AK21) opgøres til
(5.000 t.kr. + 50 t.kr. - 50 t.kr.)(1 - 0)/(100 x 0,12)
+ (3.000 t.kr. + 100 t.kr.)(1 - 0,45)/(100 x 0,11)
+ (2.000 t.kr. - 100 t.kr.)(1 - 0,95)/(100 x 0,08)
= 417 t.kr. +155 t.kr. +12 t.kr.
= 584 t.kr.

Post 1.8 på ES16 (EK14)/AS35 (AK21) opgøres til
(5.000 t.kr. + 50 t.kr. - 50 t.kr.)/(100 x 0,12)
+ (3.000 t.kr. + 100 t.kr.)/(100 x 0,11)
+ (2.000 t.kr. - 100 t.kr.)/(100 x 0,08)
= 417 t.kr. +282 t.kr. +238 t.kr.
= 936 t.kr.

Endelig opgøres post 1.9. Aktuel kursværdi af den under post 1.1 angivne bogførte beholdning.

Da de tre fondskoders kurser er henholdsvis 109,96, 103,30 og 108,10, bliver beløbet: 1,0996 x 5.000 t.kr. + 1,033 x 3.000 t.kr. + 1,081 x 2.000 t.kr. = 10.759 t.kr.

6. Regneeksempel

Det antages, at et instituts fondsbeholdning samt indgåede, men endnu uafviklede spot-, termins-, futures- og optionsforretninger ultimo måneden kan specificeres på følgende måde:

Fondskoder	8 % D.stat	8 % Real.DK	10 % NYK.
Slutår	2006	2016	2026
Nominel rente	8 %	8 %	10 %
Kurs	109,96	103,30	108,10
Ultimo korrektionsfaktor	0,12	0,11	0,08
Ultimo fradragsfaktor	0 %	45 %	95 %
Beholdning	10.000 t.kr.	0 t.kr.	0 t.kr.
Køb spot	50 t.kr.	0 t.kr.	0 t.kr.
Køb på termin	150 t.kr.	0 t.kr.	0 t.kr.
Erhvervet call-option	0 t.kr.	5.000 t.kr.	0 t.kr.
Salg spot	50 t.kr.	0 t.kr.	0 t.kr.
Salg på termin	100 t.kr.	0 t.kr.	0 t.kr.
Solgt future	0 t.kr.	2.000 t.kr.	0 t.kr.
Skrevet call-option	0 t.kr.	0 t.kr.	1.000 t.kr.

Ovenstående beløb angiver obligationernes pålydende værdi, for futures og optioner den pålydende værdi af den underliggende obligation eller det underliggende obligationsindeks.

For at kunne bestemme optionernes deltaværdier kræves følgende yderligere oplysninger:

a) Erhvervet call-option: nom. 5 mio. kr.
Aftalekurs: 95,00
Underliggende obligations spotkurs: 103,30
Optionens restløbetid er længere end to måneder.
B = 100 x (103,30 - 95,00)/95,00 = 8,74
D = 0,80, jf. afsnit 7.

b) Skrevet call-option: nom. 1 mio. kr.
Aftalekurs: 104
Underliggende obligations spotkurs: 108,10
Optionens restløbetid er længere end to måneder.
B = 100 x (108,10 - 104)/104 = 3,94
D = 0,50, jf. afsnit 7.

Herefter kan posterne 1.1 - 1.6 på skema ES16 (EK14)/AS35 (AK21) udfyldes:

1.1	Bogført beholdning:	10.000 t.kr.
1.2	Køb spot:	50 t.kr.
1.3	Køb på termin m.v.:	150 t.kr. + 0,8 x 5000 t.kr. = 4.150 t.kr.
1.4	Salg spot:	50 t.kr.
1.5	Salg på termin m.v.:	100 t.kr.+ 2000 t.kr. + 0,5 x 1000 t.kr. = 2.600 t.kr.
1.6	Risikobehæftede position	11.550 t.kr.

Post 1.7 på ES16 (EK14)/AS35 (AK21) opgøres til
(10.000 t.kr. + 50 t.kr. + 150 t.kr. - 50 t.kr. - 100 t.kr.)(1 - 0)/(100 x 0,12)
+ (0,80 x 5.000 t.kr. - 2.000 t.kr.)(1 - 0,45)/(100 x 0,11)
+ (0,5 x - 1.000 t.kr.)(1 - 0,95)/(100 x 0,08)
= 838 t.kr. + 100 t.kr - 3 t.kr.
= 935 t.kr.

Post 1.8 på ES16 (EK14)/AS35 (AK21) opgøres til
(10.000 t.kr. + 50 t.kr. + 150 t.kr. - 50 t.kr. - 100 t.kr.)/(100 x 0,12)
+ (0,80 x 5.000 t.kr. - 2.000 t.kr.)/(100 x 0,11)
+ (0,5 x -1.000 t.kr.)/(100 x 0,08)
= 838 t.kr. + 182 t.kr. - 63 t.kr.
= 957 t.kr.

Endelig opgøres post 1.9. Aktuel kursværdi af den under post 1.1 angivne bogførte beholdning.

Da de tre fondskoders kurser er henholdsvis 109,96, 103,30 og 108,10, bliver beløbet: 1,0996 x 10.000 t.kr. + 1,033 x 0 + 1,081 x 0 = 10.996 t.kr.

7. Fastsættelse af deltaværdier

Deltaværdien "D" udtrykker forretningens kursværdis følsomhed overfor kursændringer på den handlede obligation/den underliggende obligation.

For spotforretninger, terminsforretninger og futures er deltaværdien 1.

Call-optioner har en deltaværdi mellem 0 og 1, mens put-optioner har en deltaværdi mellem -1 og 0. For såvel call- som put-optioner gælder, at deltaværdien blandt andet er afhængig af optionens restløbetid og af forholdet mellem aftalekursen og den underliggende obligations kurs.

Til bestemmelse af optioners deltaværdi findes hjælpestørrelsen B.

B = 100 x (K-A)/A for erhvervede og skrevne call-optioner
B = 100 x (A-K)/A for erhvervede og skrevne put-optioner

hvor
A = Optionens aftalekurs
K = Den underliggende obligations kurs.

Herefter kan deltaværdien D findes.

1. Deltaværdier for optioner med restløbetider på 2 måneder eller derunder.

	Call-optioner	Put-optioner
B < - 3	D = 0,01	D = -0,01
-3 < B < 3	D = 0,50	D = -0,50
3 < B	D = 1,00	D = -1,00

2. Deltaværdier for optioner med restløbetider på mere end 2 måneder.

	Call-optioner	Put-optioner
B < -15	D = 0,01	D = -0,01
-15 < B < - 5	D = 0,20	D = -0,20
- 5 < B < 5	D = 0,50	D = -0,50
5 < B < 15	D = 0,80	D = -0,80
15 < B	D = 1,00	D = -1,00

Bilag 2 på AS33 og AS60-61

Udfyldelse af ES14-ES46-47/EK12-EK18-19/AS33-AS60-61/AK19-AK28-29 (Renterisiko)

1. I skemaerne ES14-ES46-47/AS33/AS60-61 opgøres instituttets renterisiko, baseret på positioner såvel inden for som uden for handelsbeholdningen, jf. art. 102-104 i CRR. En tilsvarende opgørelse for koncernen foretages i skemaerne EK12-EK18-19/AK19 og AK28-29.

   I pkt. 2-3 angives, hvilke positioner i gældsinstrumenter m.v. der skal medtages i skemaerne, samt for hvilke af disse positioner instituttet kan undlade at beregne renterisiko.

   For alle gældsinstrumenter m.v. opgøres positioner i henhold til pkt. 4-7 nedenfor.

   Principperne for positionernes værdiansættelse fremgår af pkt. 8-13.

   Beregningen af positionernes renterisiko angives i pkt. 14-19.

   Udfyldelse af skemaerne med positioner og renterisici beskrives i pkt. 20-27.

   Positioner, der medtages i renterisikoopgørelsen

2. I opgørelsen skal medtages:

   a) Instituttets positioner i gældsinstrumenter m.v. i handelsbeholdningen, jf. art. 102 i CRR

   b) Positioner i værdipapirer og afledte finansielle instrumenter, der i henhold til art. 102-104 i CRR, ikke medtages i handelsbeholdningen.

   c) Positioner i fast og variabelt forrentede aktiver og passiver der skal bogføres som:

      - Gældsbeviser, der kan refinansieres i centralbanker.
      - Tilgodehavender hos kreditinstitutter.
      - Gæld til kreditinstitutter.
      - Indlån.
      - Udlån.
      - Efterstillede kapitalindskud.
      - Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.

   Værdipapirer og afledte instrumenter erhvervet for puljemidler skal dog ikke medtages i opgørelserne.

3. For følgende positioner udenfor handelsbeholdningen kan instituttet undlade at opgøre renterisikoen:

   a) Positioner, hvor

      - renten kan fastsættes (ændres) ensidigt med et varsel på højst to uger.

      - renten justeres mindst en gang om måneden på grundlag af en for instituttet uafhængigt fastsat referencerente, eller hvor restløbetiden er højst to uger.

b) Afdækkede positioner i gældsinstrumenter m.v. som ikke kursreguleres. I givet fald skal instituttet undlade at beregne renterisikoen på alle de hermed dækkede og afdækkede positioner.

c) Indeksobligationer og andre gældsinstrumenter med specielle renteformler, hvor rente- og/eller afdragsbetalinger reguleres på grundlag af et pris-, løn- eller aktieindeks, valutakursudviklingen eller lignende.

d) Præmieobligationer.

Opgørelse af positioner

4. Lange og korte positioner er defineret i CRR art. 328, pkt. 2 samt art. 341, pkt. 1.

5. Slettet.

6. Nettopositionerne i skema ES46-47/AS60-61 (EK18-19/AK28-29) beregnes efter reglerne i CRR art. 334.

   Positionerne indgår efter dispositionsprincippet, det vil sige fra og med den dag, hvor kontrakt eller aftale om køb eller salg er indgået.

7. I skema ES14/AS33 (EK12/AK19) skal instituttet derimod kunne adskille positioner i samme gældsinstrument, såfremt de hidrører fra forskellige instrumenter, f.eks mellem positioner i en specifik obligation hidrørende fra balanceførte beholdninger i obligationen samt positioner i obligationen fremkommet efter opdeling af obligationsfutures og -optioner.

   Instituttet kan vælge at udfylde ES14/AS33 (EK12/AK19) med bruttopositioner, dvs. uden modregning af lange og korte positioner i identiske gældsinstrumenter. Alternativt kan instituttet vælge at beregne nettopositioner mellem lange og korte positioner i identiske gældsinstrumenter, hvis de hidrører fra samme instrumenttype, f.eks. mellem positioner i en obligation hidrørende fra henholdsvis købte og solgte obligationsterminsforretninger og -futures.

   Institutter, der ved solvensopgørelsen anvender cashflow-modeller, kan undlade at udfylde kolonnen for "renterisiko" under post 1 på ES14/AS33.

Positionernes værdiansættelse

8. Alle positioner skal som udgangspunkt medtages til deres markedsværdi på opgørelsestidspunktet.

   Positioner i handelsbeholdningen skal medtages med samme værdi som i solvensopgørelsen.

   Med henblik på at sikre en præcis opgørelse af renterisikoen på afledte finansielle instrumenter skal der i videst muligt omfang beregnes markedsværdi for både den lange og korte position, der er fremkommet ved opdelingen af denne type instrumenter.

Tilsvarende skal renterisikoen på gældsinstrumenter uden for handelsbeholdningen i videst muligt omfang beregnes på grundlag af disse instrumenters markedsværdi.

9. Markedsværdien af en position i et gældsinstrument opgøres til dagsværdi i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

10. Markedsværdien af korrespondentmellemværender samt ind- og udlån beregnes på grundlag af den rente, der kan opnås ved indgåelse af en tilsvarende forretning på opgørelsestidspunktet med samme afdragsprofil og restløbetid.

11. For fordringer, hvorpå der er foretaget en hensættelse, skal beregningen af renterisikoen foretages efter fradrag af hensættelsen.

12. Lange og korte positioner afledt af optioner indgår med markedsværdien af de underliggende gældsinstrumenter multipliceret med optionens delta.

    Optionens delta skal opgøres i henhold til CRR art. 329.

13. I det omfang instituttet ikke har mulighed for at fremskaffe dagsværdien på gældsinstrumenter, kan instituttet anvende følgende værdiansættelser:

    a) Positioner i balanceførte poster kan indgå med deres regnskabsmæssige værdi, jf. reglerne i regnskabsbekendtgørelsens kapitel 6.

    b) Positioner i gældsinstrumenter, der er opstået efter opdeling af et afledt finansielt instrument, og som ikke er et værdipapir, kan indgå med den nominelle værdi (hovedstolen).

Beregning af positionernes renterisiko

14. For hvert gældsinstrument, hvori instituttet har en nettoposition, beregnes varighed og modificeret varighed på grundlag af reglerne fastsat i CRR art. 340.

    For det enkelte gældsinstrument i handelsbeholdningen skal instituttet anvende samme varighedsmål/beregningsmodel, der anvendes i forbindelse med beregning af kapitalkrav til dækning af gældsinstrumentets generelle risiko.

15. Varigheden for konverterbare obligationer og garantiobligationer beregnes i henhold til pkt. 19 nedenfor.

16. For præmieobligationer og indeksobligationer og andre gældsinstrumenter med særlige renteformler, jf. pkt. 3.c og 3.d, fastsætter Finanstilsynet ikke regler for beregning af renterisiko.

    Instituttet kan medtage renterisici på disse instrumenter beregnet på egne modeller.

17. Ved beregningen af renterisikoen skal for alle positioner - alt efter valg af varighedsmål - forudsættes en stigning i den effektive rente på 1 procentpoint eller en stigning på 1 procentpoint i alle

nulkuponrenter (i modsætning til hvad der er tilfældet ved beregningen af varighedsvægtede positioner i henhold til CRR art. 340)[5].

18. Efter beregning af varighed og modificeret varighed beregnes renterisikoen på hvert gældsinstruments nettoposition som:

$RR = NP_{mv} * V_{mod} * 0{,}01$,

hvor:

RR = Ændringen i nettopositionens markedsværdi som følge af en rentestigning på 1 procentpoint.

NP_{mv} = Nettopositionens markedsværdi på opgørelsestidspunktet.

V_{mod} = Nettopositionens modificerede varighed beregnet i henhold til CRR art. 340.

Faktoren 0,01 dækker over, at renterisikoen beregnes for en generel renteændring på 1 procentpoint.

19. For konverterbare obligationer beregnes renterisikoen som:

$RR = NP_{mv} * V_{mod} * (1-F_{konv}) * 0{,}01$,

hvor faktoren F_{konv} angiver den relative andel, renterisikoen skal reduceres for at tage hensyn til konverteringsrisikoen, jf. pkt. 15 ovenfor.

20. For garantiprodukter beregnes renterisikoen som følger:

Beregningsmetoden for garantiprodukterne svarer grundlæggende til beregningsmetoden for konverterbare obligationer.

Varigheden for en garantiobligation fås ved at trække tilsynets fradragsfaktor fra varigheden for en fastforrentet obligation med tilsvarende/nærmeste løbetid som garantiobligationen og en nominel rente svarende til garantiobligationens renteloft.

Renterisikoen for hvert garantiprodukts nettoposition beregnes ud fra følgende formel:

$RR = NP_{mv} * V_{mod} * (1-F) * 0{,}01$

Hvor V_{mod} angiver den modificerede varighed for en fastforrentet obligation med tilsvarende løbetid som garantiobligationen og en nominel rente svarende til garantiobligationens renteloft. Den modificerede varighed beregnes som $V_{mod}=V_{kursliste}/(1+r)$, hvor r er den effektive rente.

Faktoren F er den af Finanstilsynet offentliggjorte fradragsfaktor for garantiobligationer.

[5] Bemærk, at ved opgørelse af kapitalbelastningen af renterisici uden for handelsbeholdningen, skal der tages udgangspunkt i, at renterisiko beregnes for en generel rentestigning eller rentefald på 2 procentpoint.

Garantiprodukternes samlede renterisiko opnås ved at summere renterisikoen over samtlige fondskoder i garantiprodukter.

Udfyldelse af skemaerne

21. Alle positioner og beregnede renterisici i fremmed valuta skal inden udfyldelsen af skemaerne omregnes til danske kroner.

Ved udfyldelsen af skemaerne skal en positions renterisiko medtages som et positivt (negativt) beløb, såfremt positionen medfører et tab (en gevinst) ved en rentestigning.

22. I skema ES14/AS33 (EK12/AK19) fremgår instituttets (koncernens) positioner og renterisiko fordelt efter instrumenttype. Overordnet opdeles alle positioner og renterisici efter, om positionerne indgår i handelsbeholdningen eller ligger udenfor.

Alle poster i skemaet (post 1.1-1.6 post 2.1-2.5) udfyldes med

- summen af lange positioner,
- summen af korte positioner samt
- renterisikoen på de pågældende lange og korte positioner.

Positionerne opgøres i henhold til pkt. 7.

23. Instituttets handelsbeholdning angives i post 1.1-1.6 i skema ES14/AS33 (EK12/AK19).

I post 1.1 medtages udover balanceførte beholdninger i obligationer og omsættelige gældsbeviser tillige uafviklede spotforretninger i nævnte gældsinstrumenter.

I post 1.2 og 1.3 medtages positioner afledt af henholdsvis futures, terminsforretninger samt FRA'er og optioner. I posten medtages således både korte og lange positioner, der opstår ved opdeling af afledte finansielle instrumenter baseret på gældsinstrumenter, renter eller valuta.

Herudover medtages positioner i gældsinstrumenter m.v., der er opstået efter opdeling af afledte finansielle instrumenter baseret på aktier m.v. Afledte positioner i aktier medtages selvsagt ikke.

I post 1.4 medtages lange og korte positioner afledt af swaps.

I post 1.6 angives den del af handelsbeholdningens lange og korte nettopositioner samt renterisiko, der ikke er opgjort til markedsværdi, dvs. positioner, hvor renterisikoberegning er foretaget med udgangspunkt i værdiansættelserne angivet i pkt. 13.

24. Positioner uden for handelsbeholdningen angives i post 2.1-2.5 i skema ES14/AS33 (EK12/AK19).

I post 2.1 medtages alle balanceførte poster uden for handelsbeholdningen, hvor der skal beregnes renterisiko. Dette omfatter bl.a. positioner anført under pkt. 2.c ovenfor, som er uden for handelsbeholdningen, ekskl. positioner omfattet af bestemmelserne i pkt. 3, som henhører under balanceførte poster.

I post 2.2 medtages alle positioner med begrænset eller afdækket renterisiko omfattet af pkt. 3.a og 3.b. Instituttet kan vælge at undlade at beregne renterisiko på disse positioner helt eller delvist. For positioner, hvor der ikke beregnes renterisiko, sættes renterisikoen til nul.

I post 2.3 medtages alle positioner med specielle renteformler samt præmieobligationer omfattet af pkt. 3.c og 3.d. Instituttet kan vælge at undlade at beregne renterisiko på disse positioner. For positioner, hvor der ikke beregnes renterisiko, sættes renterisikoen til nul.

I post 2.5 angives den del af positionerne med tilhørende renterisiko, der ikke er opgjort til markedsværdi, dvs. positioner, hvor renterisikoberegning er foretaget med udgangspunkt i værdiansættelserne angivet i pkt. 13.

25. I skema ES46-47/AS60-61 (EK18-19/AK28-29), post 1.1-1.16, foretages en opgørelse af instituttets (koncernens) renterisiko fordelt efter modificeret varighed. I denne opgørelse medtages alle positioner, bortset fra positioner, hvor instituttet i henhold til pkt. 3 kan undlade at beregne renterisiko. For så vidt angår post 1.5 til 1.13 differentieres der mellem gældsinstrumenter med en kuponrente mindre end 3 % og øvrige gældsinstrumenter. Hvor gældsinstrumenter med en kuponrente mindre end 3 % skal placeres i henhold til det varighedsbånd, der står anført i parentesen. Alle øvrige gældsinstrumenter skal placeres i henhold til det varighedsbånd, der står anført foran parentesen. Der skal hertil bemærkes, at post 1.1 til 1.4 omfatter alle gældsinstrumenter samt, at post 1.14 og 1.15 kun omfatter gældsinstrumenter med en kuponrente under 3 %.

I modsætning til i skema ES14/AS33 vil to positioner opstået ved opdeling af samme afledte finansielle instrument ofte skulle placeres i hver sin række afhængig af positionernes modificerede varighed.

26. I skema ES46-47/AS60-61 (EK18-19/AK28-29), post 2.1-2.8, fordeles alle korte og lange nettopositioner samt tilhørende renterisici på grundlag af positionernes valuta.

I post 2.1 medtages alle positioner i danske kroner.

I post 2.2-2.6 angives korte og lange nettopositioner samt renterisikoen for de fem valutaer, hvori instituttet har de numerisk største renterisici i tilfælde af enten en rentestigning eller et rentefald på 1 procentpoint. Valutaer omfattet af euroen betragtes i denne forbindelse som én valuta. I tekstkolonnen (felt 1-5) angives de pågældende valutaers ISO-kode.

I post 2.7 angives positioner i øvrige valutaer udover danske kroner og de fem valutaer anført under post 2.2-2.6.

27. I skema ES46-47/AS60-61 (EK18-19/AK28-29) angives endvidere lange og korte nettopositioner i konverterbare obligationer samt disse positioners

- renterisiko beregnet uden konverteringsfradrag, jf. pkt. 18,
- konverteringsfradrag, jf. pkt. 15, samt
- renterisiko fratrukket konverteringsfradraget, jf. pkt. 19.

28. Instituttet skal være opmærksom på følgende beløbsmæssige sammenhænge (udover de simple summationer) mellem felterne i skemaerne:

a) ES14[27] + ES14[29]

= ES46[71] + ES47[71]
= ES46[79] + ES47[79]

AS33[27] + AS33[29]
= AS60[71] + AS61[71]
= AS60[79] + AS61[79]

Ovennævnte identitet tager hensyn til, at renterisikoen på positioner med begrænset eller afdækket renterisiko samt positioner med specielle renteformler ikke skal medtages i opgørelserne over instituttets renterisiko fordelt på henholdsvis modificeret varighed og valuta.

De følgende to identiteter skal sikre, at instituttet medtager en position både i opgørelsen over renterisiko fordelt efter modificeret varighed og fordelt efter valuta.

b) ES46[21] + ES47[21] = ES46[29] + ES47[29]

AS60[21] + AS61[21] = AS60[29] + AS61[29]

c) ES46[46] + ES47[46] = ES46[54] + ES47[54]

AS60[46] + AS61[46] = AS60[54] + AS61[54]

Denne sammenhæng kan ikke udstrækkes til også at gælde opgørelsen af positioner fordelt på instrumenter på ES14/AS33. Mellem opgørelsen af positioner fordelt efter henholdsvis instrumenter og modificeret varighed samt valuta gælder derimod følgende sammenhæng:

d) (ES14[05] + ES14[07]) – (ES14[16] + ES14[18])
= (ES46[21] + ES47[21]) - (ES46[46] + ES47[46])
= (ES46[29] + ES47[29]) - (ES46[54] + ES47[54])
(AS33[05] + AS33[07]) - (AS33[16] + AS33[18])
= (AS60[21] + AS61[21]) - (AS60[46] + AS61[46])
= (AS60[29] + AS61[29]) - (AS60[54] + AS61[54])

Identiteten d skal for det første sikre, at positioner med begrænset eller afdækket renterisiko og positioner med specielle renteformler ikke medtages i opgørelserne fordelt efter modificeret varighed og valuta. Idet opgørelsen af positioner i ES14/AS33 og ES46-47/AS60-61 er forskellig, jf. pkt. 6 og 7 ovenfor, skal den for det andet sikre, at lange og korte positioner i identiske gældsinstrumenter i ES14/AS33 bliver modregnet korrekt i ES46-47/AS60-61.

29. Institutternes positioner i garantiprodukter og garantiprodukternes renterisiko beregnet i henhold til metode i pkt. 20 eller ved egne modeller skal på indberetningsskemaerne opgøres under instrumenttype, *pkt. 1.1 Værdipapirer i balancen*, samt opdeles efter modificeret varighed og valuta.

Herudover skal garantiprodukterne, såfremt de på opgørelsestidspunktet har ramt "renteloftet" og er konverteret til almindelige fastforrentede konverterbare obligationer (fixed floating/"FlexGaranti-type"), ligeledes medtages på indberetningsskema ES46-47/EK18-19/AS60-61/AK28-29, Post 3 *Positioner i konverterbare obligationer*. Under denne post skal renterisikoen angives før og efter konverteringsfradrag.

Alle andre garantiobligationer, som på opgørelsestidspunktet enten er variabelt forrentede, eller som har ramt "renteloftet", men hvor der er mulighed for, at renten kan falde igen (cap floater/"RenteMax-type"), skal ikke medtages under post 3 *Positioner i konverterbare obligationer* på indberetningsskema ES46-47/EK18-19/AS60-61/AK28-29.

Bilag 3. Valutakursindikator 2 (AS33)

Valutakursindikator 2 skal opgøres og indberettes, hvis

a) indikator 1 udgør mere end 25 pct. af instituttets kernekapital, eller
b) instituttet tilhører gruppe 1 eller gruppe 2.

Finanstilsynet kan dog bestemme, at et institut, der ikke opfylder kriterierne i a og b, skal opgøre indikator 2.

Institutter, der anvender egne interne modeller til beregning og indberetning af valutarisiko, skal ikke indberette valutakursindikator 2.

Ved anvendelse af indikator 2 tages der højde for, at nogle valutaer svinger mindre og andre mere end gennemsnittet i forhold til danske kroner, og at kursen på nogle valutaer svinger mere eller mindre i takt med hinanden.

Indikator 2 er ikke en position men et mål for valutakursrisikoen. Bruttovalutapositionen for valutaerne i indikator 2 er den største værdi af summen af alle de lange nettopositioner i valutaer i indikator 2 og summen af alle de korte nettopositioner i valutaer i indikator 2.

Følgende valutaer indgår i beregningen af indikator 2:

Amerikanske dollars	USD
Britiske pund	GBP
Svenske kroner	SEK
Norske kroner	NOK
Schweizerfranc	CHF
Canadiske dollars	CAD
Japanske yen	JPY
Euro	EUR

I beregningen af indikator 2 indgår alle virksomhedens positioner i hver af de nævnte valutaer.
Har virksomheden positioner i andre valutaer eller i guldbaserede afledte finansielle instrumenter, beregnes bruttovalutapositionen for disse. Bruttovalutapositionen i andre valutaer og guld beregnes på samme måde som bruttovalutapositionen for valutaer i indikator 2, idet beregningen dog kun omfatter de pågældende andre valutaer.
Summen af den vægtede indikator 2 og bruttovalutapositionen for andre valutaer samt guld udgør den samlede valutaposition.

Indikator 2 beregnes som: $2{,}33 \times Sp$,

hvor Sp er spredningen af ændringerne i værdien af samtlige åbne valutapositioner. Spredningen beregnes som kvadratroden af variansen (Sp^2).

Variansen på den samlede portefølje af de valutaer, der indgår i beregningerne, beregnes efter følgende formel:

$$
\begin{aligned}
Sp^2 \quad = \quad & m_1^2 Var(p_1) + m_2^2 Var(p_2) \\
& + \ldots + m_n^2 Var(p_n) \\
& + 2m_1 m_2 Cov(p_1, p_2) \\
& + 2m_1 m_3 Cov(p_1, p_3) \\
& + \ldots + 2m_{n-1} m_n Cov(p_{n-1}, p_n),
\end{aligned}
$$

Hvor

n = antallet af fremmede valutaer,

m_i = kroneværdien af en (åben) position i valuta nr. i på tidspunkt t og

p_i = den relative ændring i valutakursen (k_i) fra tidspunkt t til t+10, dvs. $p_i = [k_i(t+10)-k_i(t)]/k_i(t)$.

p_i beregnes på baggrund af 10 dages perioder.

Første og anden linie i formlen for Sp^2 indeholder variansen for de enkelte valutaer, mens tredje, fjerde og femte linie indeholder den indbyrdes samvariation mellem alle kombinationer af valutaerne.

Varianser og covarianser offentliggøres hvert kvartal af Finanstilsynet på baggrund af de seneste 3 års rullende 10 dages perioder. Resultaterne offentliggøres på tilsynets hjemmeside.

En værdi af indikator 2 på X kr. betyder, at såfremt virksomheden ikke ændrer valutapositionerne i de følgende 10 døgn, er der 1 procents sandsynlighed for, at virksomheden får et kurstab større end X kr.

Bilag 4. Opgørelse af likviditet i henhold til § 152 i lov om finansiel virksomhed på ES12/EK10/AS27/AK17

Skal kun indberettes af pengeinstitutter og af koncerner, hvor modervirksomheden er et pengeinstitut eller en pengeinstitutholdingvirksomhed.
Ifølge § 152, i lov om finansiel virksomhed skal et pengeinstitut/en koncern have en forsvarlig likviditet, jf. stk. 2.

Likviditeten skal mindst udgøre:

1. 15 pct. af de gældsforpligtelser, som det uanset mulige udbetalingsforbehold påhviler pengeinstituttet (koncernen) at betale på anfordring eller med kortere varsel end en måned, og
2. 10 pct. af pengeinstituttets (koncernens) samlede gælds- og garantiforpligtelser fraregnet efterstillede kapitalindskud, der kan medregnes ved opgørelsen af kapitalgrundlaget.

Ifølge § 152 stk. 2 i lov om finansiel virksomhed kan der til likviditeten medregnes følgende:

1. Kassebeholdning.
2. Fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender hos kreditinstitutter og forsikringsselskaber.
3. Beholdning af sikre, let sælgelige, ubelånte værdipapirer og kreditmidler.

Puljeaktiver kan medregnes til de likvide midler efter § 152, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, under forudsætning af at puljeaktiverne udgør aktiver som nævnt i § 152, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, og at de likvide midler ikke næsten udelukkende består af puljeaktiver, jf. Finanstilsynets fortolkning af 26. januar 2012 på flg. link https://www.finanstilsynet.dk/da/Regler-og-praksis/Reaktioner/2012/FIL-152-medregning-ad-puljeaktiver-ved-opgoerelsen-af-de-likvide-midler.aspx.
Nedenfor beskrives opgørelsen af likviditeten.

Likviditetsgrænserne:

Indledningsvis opgøres instituttets/koncernens anfordringsgæld og gæld med kortere opsigelsesvarsel end 1 måned. Beløbet anføres på felt 1.

Nederst på skemaet beregnes instituttets/koncernens reducerede gælds- og garantiforpligtelser. Opmærksomheden skal henledes på, at koncerner ved denne opgørelse kan medregne værdipapirer, der er elimineret i koncernregnskabet. Beløbet føres på felt 3.

Forpligtelserne i forbindelse med puljeordninger kan ikke fratrækkes instituttets samlede gælds- og garantiforpligtelser.

Opgørelsen af de samlede garantiforpligtelser på (AS2714/AK1716/ES1214/EK1016) omfatter både eventualforpligtelser i alt (AS0905/AK0805/ES0505/EK0505) og uigenkaldelige kredittilsagn (AS0906/AK0806/ES0506/EK0506).

Likviditetsgrænserne er 15 % af det første beløb og 10 % af det andet beløb. Begge grænser skal overholdes.

Aktiver til opfyldelse af likviditetskravene:

Kassebeholdningen omfatter lovlige betalingsmidler, herunder udenlandske sedler og mønter.

Vedrørende *anfordringstilgodehavender i Danmarks Nationalbank og fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender i kreditinstitutter og forsikringsselskaber* bemærkes, at dag-til-dag indskud kan medregnes ved opfyldelsen af likviditeten.

Indskudsbeviser udstedt af Danmarks Nationalbank kan ligeledes medregnes ved opfyldelsen af likviditeten. Dog kun hvis de er ubelånte.

Endvidere kan *sikre letsælgelige (børsnoterede) ubelånte værdipapirer* medregnes ved opfyldelsen af likviditeten. Kun børsnoterede værdipapirer kan medregnes her. Egne børsnoterede kapitalandele kan medregnes, uanset de regnskabsmæssigt værdiansættes til 0.

Koncerner kan til likviditeten medregne børsnoterede realkreditobligationer udstedt af et datterselskab, uanset disse er elimineret i koncernregnskabet. Værdien af disse anføres i felt 10.

Andre sikre, letsælgelige og ubelånte værdipapirer og kreditmidler, herunder rediskontable veksler.

De pengeinstitutter, der har pensionspuljer, kan stille obligationer og aktier, som er erhvervet for puljeindskud, til sikkerhed for lån ydet af Nationalbanken. Den således tilvejebragte lånefacilitet kan medregnes i pengeinstitutternes likviditet i henhold til lov om finansiel virksomhed § 152.

Institutter (koncerner), der har fået bevilget kredittilsagn hos andre pengeinstitutter, kan medregne disse under denne post. Det skal kunne dokumenteres, at kredittilsagn, der indgår i likviditetsopgørelsen, er bindende og ikke kan tilbagekaldes i den periode, i hvilken pengeinstituttet (koncernen) ønsker at benytte dem som likviditetsreserve, samt at tilsagnene er stabile, har en vis varighed og udgør en reel likviditetsreserve.

Institutter (koncerner), der ønsker at anvende et kredittilsagn i likviditetsopgørelsen, skal kunne godtgøre, at kredittilsagnet er af en tilstrækkelig og bindende og stabil karakter. Se Finanstilsynets afgørelse af 5. december 2000 om krav til kredittilsagn, der skal indgå i likviditetsopgørelsen efter bank- og sparekasselovens § 28. Afgørelsen er stadigvæk gældende, selvom nævnte bestemmelser er erstattet af § 152 i lov om finansiel virksomhed.

Instituttet (koncernen) kan medregne kredittilsagnene, selv om likviditetskravet allerede er opfyldt ved brug af posterne 1-5 (1-6) på skemaet.

Pkt. 1-6 (pkt. 1-7) skal altid udfyldes, selvom instituttet (koncernen) ikke har anført noget beløb under post 6 (post 7).
Felt 18 (felt 20). Andel, der er statsobligationer.
Her anføres andelen af felt AS2709/AK1709/ES1209/EK1009, der er statsobligationer målt i 1.000 kr.

Felt 19 (felt 21). Andel, der er realkreditobligationer med restløbetid under 1 år.
Her anføres andelen af felt AS2709/AK1709/ES1209/EK1009, der er realkreditobligationer med restløbetid under 1 år målt i 1.000 kr.

Felt 20 (felt 22). Andel, der er realkreditobligationer med restløbetid over 1 år.
Her anføres andelen af felt AS2709/AK1709/ES1209/EK1009, der er realkreditobligationer med restløbetid på 1 år eller mere målt i 1.000 kr.

Felt 21 (felt 23). Andel, der er tilsagn af ramme med udlån som sikkerhedsstillelse fra Danmarks Nationalbank.
Her anføres andelen af felt AS2711/AK1712/ES1211/EK1012, der udgøres af en belåningsramme fra Danmarks Nationalbank med udlån som sikkerhedsstillelse. Beløbet angives i 1.000 kroner, efter fradraget af indregningshaircuttet beskrevet i Finanstilsynets notat om indregning af Danmarks Nationalbanks udlånsfacilitet[6].

Felt 22 (felt 24). Andel, der er tilsagn af ramme med sektoraktier som sikkerhedsstillelse fra Danmarks Nationalbank.
Her anføres andelen af felt AS2711/AK1712/ES1211/EK1012, der udgøres af en belåningsramme fra Danmarks Nationalbank med sektoraktier som sikkerhedstillelse målt i 1.000 kr.

Felt 23 (felt 25). Andel, der udgøres af øvrige kredittilsagn.
Her anføres andelen af felt AS2711/AK1712/ES1211/EK1012, der udgøres af kredittilsagn, bortset fra de i felt AS2721/AK1723/ES1221/EK1023 og felt AS2722/AK1724/ES1222/EK1024 anførte kredittilsagn målt i 1.000 kr.

Felt 24 (felt 26). Udnyttelse af ramme med udlån som sikkerhedsstillelse fra Danmarks Nationalbank.
Her anføres hvor meget der er trukket på kredittilsagn fra Danmarks Nationalbank med udlån som sikkerhedsstillelse, målt i 1.000 kr.

Felt 25 (felt 27). Udnyttelse af ramme med sektoraktier som sikkerhedsstillelse fra Danmarks Nationalbank.
Her anføres hvor meget der er trukket på kredittilsagn fra Danmarks Nationalbank med sektoraktier som sikkerhedsstillelse, målt i 1.000 kr.

Felt 26 (felt 28). Overdækning i § 152 likviditet.
§ 152 likviditeten angives som den procentuelle opfyldelse af lovens minimumskrav. Instituttet skal selv opgøre om det er 10 pcts. kravet eller 15 pcts. kravet i henhold til lov om finansiel virksomhed § 152, der er det bindende lovkrav, og beregne overdækningen i forhold til dette. Såfremt instituttet holder nøjagtig den mængde likviditet, der er påkrævet i forhold til lovens minimumskrav angives § 152 likviditeten som 0 pct. Såfremt instituttet har likviditetsmæssig overdækning i forhold til lovens minimumskrav vil procentsatsen være større end 0 pct.

Felt 27 (felt 29). Anvendt indregningshaircut.
Her anføres i pct. det indregningshaircut, der er benyttet inden indregning af Danmarks Nationalbanks facilitet på udlån, jf. felt 21 *(felt 23)*.

6 http://www.finanstilsynet.dk/da/Nyhedscenter/Pressemeddelelser/2011/~/media/Nyhedscenter/2011/Notat_indregning.ashx afsnit 3 på side 2.

Bilag 5. Vejledning til indberetning af nøgletal - Virksomhedsniveau

Nøgletal	Definition	Beregning og feltreferencer til indberetningsskemaer - kvartalsindberetning ES	Beregning og feltreferencer til indberetningsskemaer - årsindberetning AS
Kapitalprocent	Kapitalgrundlag / den samlede risikoeksponering	KOFS C 03.00 række 050	KOFS C 03.00 række 050
Kernekapitalprocent	Kernekapital / den samlede risikoeksponering	KOFS C 03.00 række 030	KOFS C 03.00 række 030
EK forrentning før skat	Resultat før skat / gns. egenkapital	(ES0134 * 100) / ((AS0255AF + ES0255) / 2)	(AS0116 * 100) / ((AS0255AF + AS0255) / 2)
EK forrentning efter skat	Resultat efter skat / gns. egenkapital	(ES0136 * 100) / ((AS0255AF + ES0255) / 2)	(AS0118 * 100) / ((AS0255AF + AS0255) / 2)
Indtjening pr. omkostningskrone	Indtægter / omkostninger	(ES0125 + ES0126 + ES0127 + ES0132) / (ES0128 + ES0129 + ES0130 + ES0131)	(AS0107 + AS0108 + AS0109 + AS0114) / (AS0110 + AS0111 + AS0112 + AS0113)
Renterisiko	Renterisiko / kernekapital	((ES4671 + ES4771) * 100) / KOFS C 01.00 række 015. Hvis (ES4671 + ES4771) er nul, så anvendes (ES1427 + ES1432) i tæller. Gruppe 4 anvender ES1607 - ES1616	((AS6071 + AS6171)* 100) / KOFS C 01.00 række 015. Hvis (AS6071 + AS6171) er nul, så anvendes (AS3327 + AS3332) i tæller. Gruppe 4 anvender AS3507 - AS3516
Valutaposition*	Valutaindikator 1 /kernekapital	(KOFS C 22.00 kolonne 100 række 010 * 100) / KOFS C 01.00 række 015	(KOFS C 22.00 kolonne 100 række 010 * 100) / KOFS C 01.00 række 015
Valutarisiko	Valutaindikator 2 /kernekapital	ES1435	AS3335
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån	Udlån + nedskrivninger / indlån	((ES0204 + ES0205 + ES0932 - ES0933 + ES0940 - ES0941) * 100) / (ES0224 + ES0225)	((AS0204 + AS0205 + AS1808 + AS1815) * 100) / (AS0224 + AS0225)
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	Overdækning ift. kravet i. lov om finansiel virksomhed § 152	((ES1212 – max [ES1202, ES1204]) * 100) / max [ES1202, ES1204]	((AS2712 – max [AS2702, AS2704]) * 100) / max [AS2702, AS2704]
Summen af store eksponeringer	Summen af store eksponeringer / det justerede kapitalgrundlag	KLES C 28.00 kolonne 350 korrigeret for: 1) Eksponeringer under 3 mio. kr., udelades. 2) Eksponeringer mod kreditinstitutter m.fl. under 150 mio. euro, udelades.	KLES C 28.00 kolonne 350 korrigeret for: 1) Eksponeringer under 3 mio. kr., udelades. 2) Eksponeringer mod kreditinstitutter m.fl. under 150 mio. euro, udelades.
Andel af tilgodehavender med nedsat rente	Tilgodehavender med nedsat rente (før nedskrivninger) / udlån + garantier + nedskrivninger	Alene årsindberetning	((AS3003 + AS3009) * 100) / (AS0204 + AS0205 + AS0905 + AS1808 + AS1835 + AS1815 + AS1842)

Akkumuleret nedskrivningsprocent **	Akk. nedskrivninger / udlån + garantier + nedskrivninger	((ES0932 + ES0940) * 100) / (ES0932 + ES0940 + ES0204 + ES0205 + ES0505)	((AS1808 + AS1835 + AS1815 + AS1842) * 100) / (AS1808 + AS1835 + AS1815 + AS1842 + AS0204 + AS0205 + AS0905)
(*Periodens*) nedskrivningsprocent ***	Periodens nedskrivninger / udlån + garantier + nedskrivninger	((ES0927 - ES0928 + ES0937 - ES0938 + ES0953 - ES0954) * 100) / (ES0932 + ES0940 + ES0204 + ES0205 + ES0505)	((AS1803 - AS1804 + AS1830 - AS1831 + AS1812 - AS1813 + AS1839 - AS1840 + AS1826 - AS1827 + AS1853 - AS1854) * 100) / (AS1808 + AS1835 + AS1815 + AS1842 + AS0204 + AS0205 + AS0905)
(*Periodens*) udlånsvækst ****	Vækst i udlån fra primo året til ultimo perioden eksklusiv repoer	((ES0204 + ES0205 - ES0529 - ES0530) / (AS0204AF + AS0205AF - AS1004AF - AS1005AF) - 1) * 100	((AS0204 + AS0205 - AS1004 - AS1005) / (AS0204AF + AS0205AF - AS1004AF - AS1005AF) - 1) * 100
Udlån i forhold til egenkapital	Udlån / egenkapital	(ES0204 + ES0205) / ES0255	(AS0204 + AS0205) / AS0255
Kapitalgrundlag i forhold til minimumskapitalkrav*****	Kapitalgrundlag / minimumskapitalkrav		
Årets resultat pr. aktie	Resultat efter skat / gns. antal aktier (pr. stk.størrelse 100)	ES0136 / ES0813	AS0118 / AS1414
Indre værdi pr. aktie	Egenkapital / aktiekapital	(ES0255 * 100) / ES0241 - ES0511	(AS0255 * 100) / AS0241 - AS0911
Udbytte pr. aktie	Foreslået udbytte / aktiekapital	Alene årsindberetning	AS0344 / AS0241
Børskurs i forhold til årets resultat pr. aktie	Børskurs / årets resultat pr. aktie	Alene årsindberetning	AS1415 / nøgletallet "Årets resultat pr. aktie"
Børskurs i forhold til indre værdi	Børskurs / indre værdi pr. aktie	ES0814 / ES0703	AS1415 / nøgletallet "Indre værdi pr. aktie"

Tabelforklaringer:
ES skemaer: Kvartalsindberetning af regnskabsoplysninger
AS skemaer: Årsindberetning af regnskabsoplysninger

AF: Året før

Noter:
* Valutaindikator 1 beregnes som den største af summen af alle de korte valutapositioner og summen af alle de lange valutapositioner.
** Vedr. "Akkumuleret nedskrivningsprocent". I nævner tilføjes den værdi, som de i AS1806 overtagne aktiver er overtaget til.

*** Vedr. "Periodens nedskrivningsprocent". I tæller tilføjes feltet "Værdiregulering af overtagne aktiver" (AS1806). I nævner tilføjes den værdi, som de i AS1806 overtagne aktiver er overtaget til.

**** Vedr. "Periodens udlånsvækst". For realkreditinstitutter skal opgørelsen foretages på baggrund af udviklingen i de nominelle værdier for realkreditudlånet

***** Minimumskapitalkravet findes som den største værdi af følgende:

a) værdien jf. § 125, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed eller artikel 93 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr.575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber.

b) værdien jf. § 125, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed eller artikel 97 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr.575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber.

Vejledning til indberetning af nøgletal – Koncernniveau

Nøgletal	Definition	Beregning og feltreferencer til indberetnings-skemaer - kvartalsindberetning EK	Beregning og feltreferencer til indberetnings-skemaer - årsindberetning AK
Kapitalprocent	Kapitalgrundlag / den samlede risikoek-sponering	KOFC C 03.00 række 050	KOFC C 03.00 række 050
Kernekapitalprocent	Kernekapital / den samlede risikoek-sponering	KOFC C 03.00 række 030	KOFC C 03.00 række 030
EK forrentning før skat	Resultat før skat / gns. egenkapital	(EK0135 * 100) / ((AK0256AF + EK0256) / 2)	(AK0116 * 100) / ((AK0256AF + AK0256) / 2)
EK forrentning efter skat	Resultat efter skat / gns. egenkapital	(EK0137 * 100) / ((AK0256AF + EK0256) / 2)	(AK0118 * 100) / ((AK0256AF + AK0256) / 2)
Indtjening pr. omkost-ningskrone	Indtægter / omkostninger	(EK0126 + EK0127 + EK0128 + EK0133) / (EK0129 + EK0130 + EK0131 + EK0132)	(AK0107 + AK0108 + AK0109 + AK0114) / (AK0110 + AK0111 + AK0112 + AK0113)
Renterisiko	Renterisiko / kernekapital	((EK1871 + EK1971) * 100) / KOFC C 01.00 række 015. Hvis EK(1871 + EK1971) er nul, så anvendes (EK1227 + EK1232) i tæller. Gruppe 4 anvender EK1407 - EK1416	((AK2871 + AK2971) * 100) / KOFC C 01.00 række 015. Hvis (AK2871 + AK2971) er nul, så anvendes (AK1927 + AK1932) i tæller. Gruppe 4 anvender AK2107 - AK2116
Valutaposition*	Valutaindikator 1 /kernekapital	(KOFC C 22.00 kolonne 100 række 010 * 100) / KOFC C 01.00 række 015	(KOFC C 22.00 kolonne 100 række 010 * 100) / KOFC C 01.00 række 015
Valutarisiko	Valutaindikator 2 /kernekapital	EK1235	AK1935
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	Overdækning ift. kravet i lov om finan-siel virksomhed § 152	((EK1013 – max [EK1002, EK1004]) * 100) / max [EK1002, EK1004]	((AK1713 – max [AK1702, AK1704]) * 100) / max [AK1702, AK1704]
Summen af store ekspo-neringer	Summen af store eksponeringer / det justerede kapitalgrundlag	KLEC C 28.00 kolonne 350 korrigeret for: 1) Eksponeringer under 3 mio. kr., udelades. 2) Eksponeringer mod kreditinstitutter m.fl. under 150 mio. euro, udelades.	KLEC C 28.00 kolonne 350 korrigeret for: 1) Eksponeringer under 3 mio. kr., udelades. 2) Eksponeringer mod kreditinstitutter m.fl. under 150 mio. euro, udelades.
Akkumuleret nedskriv-ningsprocent **	Akk. nedskrivninger / udlån + garantier + nedskrivninger	((EK0832 + EK0840) * 100) / (EK0832 + EK0840 + EK0204 + EK0205 + EK0505)	((AK1308 + AK1335 + AK1315 + AK1342) * 100) / (AK1308 + AK1335 + AK1315 + AK1342 + AK0204 + AK0205 + AK0805)

(*Periodens*) nedskrivningsprocent ***	Periodens nedskrivninger / udlån + garantier + nedskrivninger	((EK0827 - EK0828 + EK0837 - EK0838 + EK0853 - EK0854) * 100) / (EK0832 + EK0840 + EK0204 + EK0205 + EK0505)	((AK1303 - AK1304 + AK1330 - AK1331 + AK1312 - AK1313 + AK1339 - AK1340 + AK1326 - AK1327 + AK1353 - AK1354) * 100) / (AK1308 + AK1335 + AK1315 + AK1342 + AK0204 + AK0205 + AK0805)
(*Periodens*) udlånsvækst ****	Vækst i udlån fra primo året til ultimo perioden eksklusiv repoer	((EK0204 + EK0205 - EK0525 - EK0526) / (AK0204AF + AK0205AF - AK0902AF - AK0903AF) - 1) * 100	((AK0204 + AK0205 - AK0902 - AS0903) / (AK0204AF + AK0205AF - AK0902AF - AK0903AF) - 1) * 100
Udlån i forhold til egenkapital	Udlån / egenkapital	(EK0204 + EK0205) / EK0256	(AK0204 + AK0205) / AK0256

Tabelforklaringer:
EK skemaer: Kvartalsindberetning af regnskabsoplysninger
AK skemaer: Årsindberetning af regnskabsoplysninger
AF: Året før.

Noter:
* Valutaindikator 1 beregnes som den største af summen af alle de korte valutapositioner og summen af alle de lange valutapositioner.
** Vedr. "Akkumuleret nedskrivningsprocent". I nævner tilføjes den værdi, som de i AK1306 overtagne aktiver er overtaget til.
*** Vedr. "Periodens nedskrivningsprocent". I tæller tilføjes feltet "Værdiregulering af overtagne aktiver" (AK1306). I nævner tilføjes den værdi, som de i AK1306 overtagne aktiver er overtaget til.
**** Vedr. "Periodens udlånsvækst". For realkreditinstitutter skal opgørelsen foretages på baggrund af udviklingen i de nominelle værdier for realkreditudlånet.

Bilag 6. Landekoder på AS28-29

Land	Landekode
Belgien	BE
Bulgarien	BG
Cayman Islands	KY
Cypern	CY
Estland.....	EE
Finland	FI
Frankrig	FR
Gibraltar	GI
Grækenland	GR
Holland	NL
Irland.....	IE
Island	IS
Italien	IT
Japan	JP
Letland	LV
Liechtenstein.....	LI
Litauen	LT
Luxembourg	LU
Malta	MT
Norge	NO
Polen	PL
Portugal	PT
Rumænien	RO
Schweiz	CH
Slovakiet	SK
Slovenien	SI
Spanien.....	ES
Storbritannien	GB
Sverige	SE
Tjekkiet	CZ
Tyskland	DE
Ungarn	HU
USA	US
Østrig	AT
Resten af verden	XX

Bilag 7.

Finanstilsynet anvender karaktererne 3, 2a, 2b, 2c og 1 ved klassifikation af pengeinstitutternes kunder.

Karakteren 3 gives til kunder med utvivlsom god bonitet. Ved disse kunder er det helt usandsynligt, at pengeinstituttet vil få tab på udlån.

Karakteren 2a gives til kunder med normal bonitet. Det vil sige, at der er lav sandsynlighed for, at kunderne ikke kan klare deres forpligtelser.

Kunder, som klassificeres henholdsvis 3 og 2a, indberettes sammen.

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder kriterierne for 2a, men som på den anden side ikke har væsentlige svaghedstegn.

Karakteren 2c gives til kunder med væsentlige svaghedstegn, uden at der dog er objektiv indikation for værdiforringelse (OIV).

Karakteren 1 gives til kunder med OIV. Det gælder både kunder, hvor pengeinstituttet har nedskrevet, og kunder, hvor nedskrivningsberegningen viser, at der ikke skal nedskrives.

Der kan ved tildelingen af karaktererne tages højde for kautioner stillet af andre selskaber og personer. Vurderingen af kautioners betydning for, om der er indtruffet OIV, og kunden derfor har karakteren 1, skal ske i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det indebærer, at der kan tages højde for kautioner stillet af andre selskaber i samme koncern eller kautioner stillet af de ultimative ejere ved vurdering af, om der er indtruffet OIV.

Hvis en eksponering er karakteriseret ved sparsomme oplysninger eller kompleks/uigennemsigtig virksomhedsstruktur, skal pengeinstituttet overveje en lavere bonitetsklassifikation.

Nedenfor er principper for tildeling af karaktererne uddybet for privatkunder, erhvervskunder og investeringskunder.

1. Kreditvurdering af privatkunder

Ved privatkunder forstås i denne sammenhæng kunder, som er karakteriseret ved, at der er en løbende forholdsvis stabil pengeindgang (løn/overførselsindkomst eller lignende), et privatforbrug og altid en personlig hæftelse af låntager. Hvis en privatkunde har en mindre, erhvervslignende indtægt fra en hobbyvirksomhed eller fra udlejning af en lejlighed o.l., kan kunden fortsat betragtes som en privatkunde, når det vurderes, at denne indtægt kun har mindre betydning for kundens økonomi. Hvis enten kundens, ægtefællens eller samleverens økonomiske forhold hovedsageligt er baseret på/afhængig af egen erhvervsvirksomhed, er der i stedet tale om en erhvervskunde.

Ved stillingtagen til privatkunders bonitet tages der bl.a. udgangspunkt i kundens formue, rådighedsbeløb og gældsfaktor.

Kundens formue udregnes som kundens samlede aktiver (fast ejendom, indeståender, værdipapirer m.v.) opgjort til dagsværdier fratrukket kundens samlede gæld. Aktiver, hvis dagsværdi er forbundet med betydelig usikkerhed, medtages som udgangspunkt ikke eller kun med begrænset værdi. Dette gælder fx unoterede værdipapirer og kunstgenstande.

Rådighedsbeløbet udregnes som forskellen mellem indtægter efter skat og alle faste udgifter og er det beløb, som kunden har tilbage til forbrug.

Beregningen skal tage udgangspunkt i, at kunden/husstanden har sin faste ejendom finansieret med traditionel finansiering i form af fast rente på realkreditgælden og afvikling over højst 30 år uden afdragsfrihed. Boliglån i pengeinstituttet forudsættes afviklet over højst 30 år uden afdragsfrihed, og billån forudsættes afviklet, inden bilen er 10 år. Gælden skal som minimum afvikles i takt med værditabet på bilen eller andre finansierede aktiver. Gæld, som ikke finansierer aktiver (fx forbrugslån), afvikles over en sædvanlig kortere periode.

Indtægterne består typisk af løn, pension, offentlige ydelser og børnefamilieydelse. Variable indtægter som overarbejde, kørepenge og provisioner kan kun medtages i beregningen, hvis disse kan betragtes som en fast del af lønnen.

De faste udgifter består af:

- Udgifter til helårsbolig og fritidsbolig som boliglån, ejendomsskat, grundejerforening, fællesudgifter, varme, vand, el, husleje/boligafgift og ejendomsforsikringer. Herudover skal der være afsat et beløb til vedligeholdelse af boligen, medmindre dette ikke er relevant.
- Udgifter til transport som billån, vægtafgift, forsikringer, benzin, service på bil, FDM/Falck og bus-/togkort.
- Udgifter til øvrige lån, så som studielån, forbrugslån m.v.
- Personlige udgifter som privattegnet pension, gruppelivsforsikringer og andre forsikringer, licens, antenneforening/bredbånd, telefon, fagligt kontingent, arbejdsløshedskasse, underholds- og børnebidrag, børneinstitutioner og andre faste udgifter.

Rådighedsbeløbet skal dække:

- Husholdning (mad, drikke, sko og tøj m.v.)
- Fritidsaktiviteter
- Aviser, bøger og blade
- Fornøjelser og gaver
- Ferier
- Øvrige personlige udgifter, herunder rygning, frisør, medicin m.v.
- Opretholdelse af varige forbrugsgoder (udskiftning af mobiltelefon, pc, fryser, cykler m.v.)
- Opsparing
- Uforudsete udgifter

Det er individuelt, hvor stort et rådighedsbeløb en person/en familie har brug for. Rådighedsbeløbet skal vurderes at være tilfredsstillende for kunden.

Gældsfaktoren (der af nogle pengeinstitutter kaldes gearingen) viser forholdet mellem gæld og indkomst og beregnes som kundens samlede gæld divideret med husstandens bruttoindkomst.

Ved vurderingen af gældsfaktoren skal kundens alder (og hermed aktuelt og fremtidigt indtægtsgrundlag) tages i betragtning. For en enlig pensionist eller et pensionistægtepar vil den acceptable gældsfaktor således være lav. Dog vil en betydelig formue kunne opveje en høj gældsfaktor, således at eksponeringen stadig betragtes som bonitetsmæssigt tilfredsstillende.

1.1 Privatkunder, karakteren 2a

Karakteren 2a gives til privatkunder, som er kendetegnet ved en positiv formue, tilfredsstillende rådighedsbeløb og gældsfaktor. Alle tre forhold skal være til stede. Kunden styrer sin økonomi fornuftigt, og der er ikke overtræk eller restancer på grund af økonomiske problemer. Hvis der forekommer mindre og kortvarige overtræk, skyldes dette alene sjusk, fejl eller tekniske forhold hos kunden eller pengeinstituttet.

Hvis rådighedsbeløbet er stramt eller vurderes utilstrækkeligt for kunden, kan kunden som udgangspunkt ikke få karakteren 2a. Det gælder også, selv om kunden opfylder minimumsgrænserne for rådighedsbeløb jf. nedenfor.

Det månedlige rådighedsbeløb for 2a eksponeringer skal som minimum være:

5.000 kr. til 1 voksen
8.500 kr. til 1 par
+2.500 kr. pr. hjemmeboende barn

Gældsfaktoren må maksimalt udgøre:

3,5 for kunder med ejerbolig, herunder fritidsbolig.
1,75 for kunder med andelsbolig – forudsat tilfredsstillende økonomi i andelsboligforeningen.
0,75 for kunder med lejebolig, hvor gælden modsvares af aktiver som bil, motorcykel, campingvogn eller båd.
0,3 for kunder med lejebolig, hvor gælden ikke er formålsbestemt/ikke modsvares af nævneværdige faste aktiver.

Hvis kunden nærmer sig pensionering, dvs. er over 60 år, må gældsfaktoren maksimalt være:

2,0 for kunder med ejerbolig, herunder fritidsbolig.
1,0 for kunder med andelsbolig – forudsat tilfredsstillende økonomi i andelsboligforeningen.
0,3 for kunder med lejebolig, hvor gælden modsvares af aktiver som bil, motorcykel, campingvogn eller båd.

Dette gælder dog ikke, hvis kunden har en anseelig reel formue fx i form af pensionsordninger o.l.

1.2 Privatkunder, karakteren 2b

Karakteren 2b gives til privatkunder, som ikke opfylder ovenfor nævnte karakteristika for kunder med karakteren 2a. Kunden er således kendetegnet ved, at der er visse svaghedstegn, dog ikke så væsentlige at kunden skal klassificeres 2c.

Kunden er kendetegnet ved, at kundeforholdet løber nogenlunde planmæssigt, men der kan en gang imellem være overtræk eller restancer. Der vil ofte være en mindre, negativ formue og rådighedsbeløbet er spinkelt. Hvis kunden har behov for eksponeringsudvidelser, fordi rådighedsbeløbet til tider er utilstrækkeligt, skal kunden klassificeres lavere end 2b. Kunden styrer selv sin økonomi. Gældsfaktoren er sædvanligvis højere end ved 2a.

Der kan være tale om unge kunder, der for nærværende har en lidt stram økonomi, men hvor uddannelse giver formodning om, at økonomien kan forbedres og blive tilfredsstillende.

1.3 Privatkunder, karakteren 2c

Karakteren 2c gives til privatkunder, hvor der er en negativ formue, rådighedsbeløbet er spinkelt, og gældsfaktoren er høj. Alle tre forhold skal være til stede. Der kan endvidere være jævnlige overtræk, som dog inddækkes efter rykkere. Eksponeringen kræver tæt styring, og i nogle tilfælde er kunden delvist sat under administration af pengeinstituttet. Der er dog ikke objektiv indikation for værdiforringelse (OIV). Dette indebærer bl.a., at for kunder med karakteren 2c er rådighedsbeløbet tilstrækkeligt. Det skal som minimum være:

3.000 kr. til 1 voksen
5.500 kr. til et par
+1.500 pr. hjemmeboende barn

Kunder med karakteren 2c er typisk karakteriseret ved et eller flere af følgende forhold:

1. Svingende indkomst, fx lønnedgang i forbindelse med jobskifte, arbejdsløshed eller sygdom.
2. For store faste udgifter, fx som følge af en for dyr bolig, for dyr bil eller tab på udskiftning af bil eller store gældsforpligtigelser fra tidligere forhold (fx skilsmisse eller boligsalg med tab).
3. For stort og ukontrollerbart løbende privatforbrug, hvilket pengeinstituttet i nogle tilfælde styrer ved at inddrage kreditkort.
4. Indtrufne begivenheder, som endnu ikke har vist sig i betalingsevnen, men som forventes at forringe gældsafviklingsevnen væsentligt fremadrettet, fx skilsmisse, sygdom eller langvarig arbejdsløshed.

Disse forhold må dog ikke skønnes at have en så stor betydning for kundens tilbagebetalingsevne, at der er indtrådt OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

1.4 Privatkunder, karakteren 1

Karakteren 1 gives til privatkunder, hvor der er konstateret OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

2. Erhvervskunder

Ved stillingtagen til den reelle egenkapital og soliditet er der for erhvervskunder behov for, at man forholder sig kritisk til værdien af aktiverne. Hvis der er tale om udlejede ejendomme, skal der tages stilling til driften af de enkelte ejendomme samt til den reelle afkastprocent for hver ejendom. Det indebærer blandt andet, at der skal tages stilling til, om lejeindtægter fremadrettet kan forventes på samme niveau som hidtil, og i hvilket omfang der kan forventes udgifter til fx vedligeholdelse.

For virksomheder, som har datterselskaber, skal stillingtagen til den reelle egenkapital og soliditet ske for koncernen.

Supplerende kapitalinstrumenter, herunder lån fra indehaveren som træder tilbage for gæld til pengeinstituttet, kan for erhvervskunder som hovedregel sidestilles med egenkapital – helt, hvis uforrentet og uden afvikling, ellers delvis.

Indtægter fra spekulativ investeringsadfærd indgår ikke ved vurderingen af, om virksomhedens drift er tilfredsstillende. Der skal ved vurderingen tages højde for de tab, som denne adfærd kan påføre kunden.

For virksomheder, der ikke drives i selskabsform, skal der ved opgørelse af driftsresultaterne ske fradrag for driftsherreudtræk.

Kreditvurderingen af landbrugskunder baseres på værdien af landbrugsejendommen og på landmandens evne til at kunne skabe indtjening fra landbruget, der kan afvikle gælden.

Ved udlån til landbrugskunder skal pengeinstituttet tage i betragtning, at landbrugskunders indtjening i en periode kan være præget af særlige forhold, fx opbygningen af besætningen eller meget svingende afregningspriser.

Egenkapitalen skal vurderes med særlig omhu for landmænd, som har foretaget betydelige investeringer i jord, bygninger og udstyr i perioden 2005 – 2009, fordi den bogførte egenkapital i mange tilfælde er væsentligt højere end den reelle egenkapital baseret på dagsværdiansættelse af aktiver.

2.1 Erhvervskunder, karakteren 2a

Karakteren 2a gives til erhvervskunder med tilfredsstillende driftsresultater gennem en årrække, og hvor dette ikke forventes fremadrettet at ændre sig til et utilfredsstillende niveau. Den reelle soliditet er tilfredsstillende (over 20 %). Der er ligeledes et tilfredsstillende likviditetsoverskud efter betaling af renter og afdrag på gælden. Hvis der er usikkerhed om, hvorvidt likviditeten fremadrettet vil være tilstrækkelig, kan kunden ikke få karakteren 2a.

Kapitalstruktur og likviditet skal i alle tilfælde være tilfredsstillende, således at fx store lager- og debitorbindinger i passende omfang modsvares af rentefri leverandørfinansiering. Bindinger i ejendomme, produktionsudstyr og andre langsigtede, mindre likvide aktiver skal i rimeligt omfang være finansieret langt – og via udskudt skat samt egenkapital. Det kræver særlig fokus for virksomheder i vækst og/eller med sæsonudsving samt virksomheder med lang produktionstid og/eller usikker afsætning. Robusthed i driftens likviditet kan vurderes på den samlede rentebærende gæld målt i forhold til ordinær indtjening før renter, afskrivninger og skat (EBITDA). Hvis den rentebærende gæld er større end 4 x EBITDA, kan produktionsvirksomheder ofte ikke klassificeres 2a, mens grænsen ligger højere for handelsvirksomheder og ejendomsselskaber.

Hvis den rentebærende gæld er variabelt forrentet og/eller afdragsfri, skal kunden kunne afvikle gælden, selvom der omlægges til fast forrentet med afdrag.

- Virksomheder, der har haft en negativ konsolidering i flere år, kan kun opnå denne karakter, hvis virksomheden grundlæggende kan vurderes ubetinget sund, herunder at der er klare indikationer på fremtidigt forbedrede resultater. Der skal være en betydelig, reel egenkapital målt i forhold til såvel eksponeringens størrelse som virksomhedens forhold i øvrigt.

- Virksomheder med beskeden, reel egenkapital (reel soliditet på under 20 %) kan normalt kun opnå karakteren 2a, hvis der er betydelige, positive ordinære resultater i de seneste 2 år samt klare indikationer på, at der er en fortsat positiv udvikling fremover.

- Virksomheder, som ikke har en god likviditet, kan ikke klassificeres 2a.

- Hvis ejendommenes likviditet ikke er tilstrækkelig til at afvikle gæld baseret på fast rente over 30 år, kan en ejendomseksponering som hovedregel ikke klassificeres 2a.

- Holdingselskaber, dvs. selskaber uden væsentlig egen drift og likviditetsskabelse, kan kun opnå karakteren 2a, hvis gælden er beskeden sammenholdt med den sandsynliggjorte likviditetsunderstøttelse, som kan forventes i form af udlodning fra datterselskaber m.v. Karakteren 2a kan således kun opnås, hvis det er sandsynliggjort, at holdingselskabets gæld kan indfries planmæssigt og inden for en kortere årrække.

Landbrugskunder, som er kendetegnet ved at have opnået positive resultater i de senere år - der kan dog godt være et enkelt år med negativt resultat - gives karakteren 2a. Kunderne har en forholdsvis høj reel soliditet (over 30 %). Kunderne er endvidere kendetegnet ved, at de forventes også at kunne skabe positive resultater ved en mindre rentestigning. Eksponeringen forløber planmæssigt, og kunden følger budgettet nogenlunde.

Landmænd, som udviser væsentlig spekulativ adfærd, fx finansiering i anden fremmed valuta end euro, kan ofte ikke få karakteren 2a. Her stilles der således forhøjede krav til resultater og den reelle soliditet.

2.2 Erhvervskunder, karakteren 2b

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder de ovenfor nævnte karakteristika for kunder med karakteren 2a. Kunden er således kendetegnet ved, at der er visse svaghedstegn, dog ikke så væsentlige at kunden skal klassificeres 2c.

En typisk 2b klassificeret erhvervskunde fraviger 2a kriterierne på et eller flere af nedenstående områder. Er fravigelsen væsentlig og/eller på adskillige områder, er der sandsynligvis så væsentlige svagheder, at eksponeringen må klassificeres 2c eller 1.

- Resultaterne er enten beskedne i forhold til virksomhedens karakter og størrelse, eller resultaterne er vigende om end positive. Hvis resultaterne både er beskedne og vigende, må det – som hovedregel – anses for sandsynligt, at der fremover vil være underskud. Karakteren skal i så fald være dårligere end 2b, medmindre virksomhedens reelle soliditet er tilfredsstillende.
- Resultaterne er acceptable, men virksomhedens reelle soliditet er lavere end ønskeligt, eller balancestrukturen er ikke helt tilfredsstillende. Dårlig balancestruktur kan fx skyldes store og/eller stigende bindinger i lagre og/eller debitorer, som ikke er tilstrækkelig finansieret af ikke-rentebærende gæld eller ikke naturligt begrundet i sund omsætningsvækst.
- Resultater, reel soliditet, balancestruktur og likviditet har hidtil været tilfredsstillende, men kunden kan ikke klassificeres 2a, fordi fremtiden tegner usikker.
- Karakteren 2b kan også være relevant for en eksponering uden væsentlige svaghedstegn, udover at eksponeringen forekommer stor i forhold til virksomhedens (kundens) størrelse og forhold, eller der er gæld til adskillige pengeinstitutter, hvilket vanskeliggør effektiv kreditstyring. Er der herudover egentlige svaghedstegn, skal karakteren være dårligere end 2b.

Er driftsresultaterne negative, skal kunden som udgangspunkt klassificeres 2c eller lavere, medmindre virksomhedens reelle soliditet er høj, og/eller der er andre væsentlige positive tegn.

Landbrugskunder, som er kendetegnet ved at have opnået både negative og positive resultater i de senere år, og hvor den reelle soliditet er beskeden (mellem 15 og 30 %), gives karakteren 2b.

2.3 Erhvervskunder, karakteren 2c

En erhvervskunde, som ikke opfylder kriterierne for 2b eksponeringer, men hvor der ikke er objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) i overensstemmelse med regnskabsreglerne, skal klassificeres 2c.

Der er tale om erhvervskunder med væsentlige svaghedstegn, dog uden at der er OIV.

Kunden er kendetegnet ved, at resultaterne og/eller likviditeten er beskeden eller negativ. Har resultaterne været negative over en kortere årrække, skal det overvejes, om der er indtruffet OIV, og kunden derfor skal klassificeres 1. Ofte er der tale om virksomheder med et nul-resultat, men hvor store afskrivninger medvirker til, at der trods alt genereres tilstrækkelig likviditet til, at gælden også fremadrettet servicerer det aftalte.

Den reelle soliditet er ofte i niveauet 10-20 pct. Er resultaterne negative, og/eller er soliditeten mindre end 10-20 pct., vil kunden i nogle tilfælde skulle have karakteren 2c, mens der i andre tilfælde er OIV.

I 2c eksponeringer er der ofte begrænsede muligheder for afvikling af gælden, eller også giver forholdene mulighed for en vis afvikling af gælden en periode frem, hvorimod den fjernere fremtid tegner usikker. Usikkerheden er dog mindre end for kunder med OIV.

Nogle 2c kunder er kunder, hvor der har været OIV, men hvor der er sket forbedringer, uden kunderne har så god bonitet, at de kan klassificeres 2b eller højere.

Landbrugskunder, som kun har opnået negative resultater i de senere år, men hvor der ikke er OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne, gives karakteren 2c. Kapitalforholdene er spinkle (ofte 10-15 % i reel soliditet). Budgettet viser ofte et mindre overskud eller et mindre underskud, og de foreløbige resultater i indeværende år indikerer ofte, at der vil komme endnu et år med negativt resultat.

2.4 Erhvervskunder, karakteren 1

Karakteren 1 gives til erhvervskunder, hvor der er indtruffet OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

3. Investeringskunder

Ved investeringskunder forstås i denne sammenhæng kunder, hvor eksponeringen er baseret på pant i indlån eller i finansielle instrumenter, som handles på et reguleret marked.

Investeringskunder er specielle derved, at nogle pengeinstitutter ofte ikke har et indgående kendskab til kundernes økonomiske forhold, således at dette grundlag ikke er tilstrækkeligt til at tage stilling til kundens bonitet. Kreditgivning er således i væsentligt omfang baseret på, at der er likvidt pant med passende overdækning.

Disse pengeinstitutter har et koncept for investeringseksponeringer, der indebærer, at der til enhver tid skal være en overdækning af sikkerheder, spredningskrav, stop-loss aftaler mv., som sikrer, at pengeinstituttet ikke får tab.

Karakteren 2a gives til investeringskunder, der er kendetegnet ved, at der er pant i likvide aktiver med betydelig sikkerhedsmæssig overdækning.

Som hovedregel skal der være så faste aftalevilkår (stop-loss), at pengeinstituttet uden kundens medvirken kan sælge pantet i tilfælde af kursfald på de pantsatte aktiver og utvivlsomt inddække hele den udnyttede kreditfacilitet derved.

For aktier og andre finansielle instrumenter med en lignende risikoprofil skal der være krav om en diversificeret portefølje for at mindske risikoen ved store kursfald på kort tid.

Pengeinstituttet skal også have faste retningslinjer for styring af investeringskunder, som i praksis kan sikre nedlukning i tilfælde af store kursfald på markedet, inden der opstår risiko for tab for pengeinstituttet.

Hvis der ikke er ovennævnte krav, herunder faste aftalevilkår og faste retningslinjer for styring, skal kunden vurderes på samme måde som kunder med eksponeringer, der ikke primært er baseret på værdien af pantet.

Bilag 8. Branchegruppering

Branchegrupperingen i indberetningsskemaerne følger den nyeste standard fra Danmarks Statistik (DB07). I indberetningerne findes branchegrupperingen på et overordnet niveau og et detaljeret niveau, se tabel 1.

Bemærk venligst følgende:

- En del af aktiviteterne med DB07-koderne 84.11.00-88.99.90 (NACE-kode O, P, Q) kan være aktiviteter under sektoren *offentlige myndigheder*. Disse aktiviteter skal grupperes under *offentlige myndigheder* hvis de opfylder note 1, ellers skal disse aktiviteter grupperes under "*2.10 Øvrige erhverv*".
- Finanstilsynet har valgt at vise de mest detaljerede 6-cifrede DB07-koder samt NACE-koder. Der henvises til Danmarks Statistiks "Dansk Branchekode 2007" for en beskrivelse af aktiviteterne i de enkelte brancher, se Dansk Branchekode 2007 - Danmarks Statistik.
- DB07 bygger på den internationale brancheklassifikation, NACE.

Tabel 1. Branchegrupperingen på detaljeret niveau samt DB07- og NACE-koder

		DB07	NACE
1.	**Offentlige myndigheder** [1)]		
2.	**Erhverv**		
2.1	Landbrug, jagt og skovbrug og fiskeri	01.11.00-03.22.00	A
2.2	Industri og råstofindvinding	05.10.00-33.20.00	B, C
2.3	Energiforsyning	35.11.00-39.00.00	D, E
2.4	Bygge og anlæg		
	2.4.1 Gennemførelse af byggeprojekter	41.10.00	
	2.4.2 Opførelse af bygninger	41.20.00	
	2.4.3 Bygge og anlæg i øvrigt	42.11.00-43.99.90	
	Bygge og anlæg i alt	41.10.00-43.99.90	F
2.5	Handel	45.11.10-47.99.00	G
2.6	Transport, hoteller og restauranter		
	2.6.1 Transport, post- og kurertjenester	49.10.00-53.20.00	H
	2.6.2 Hoteller og restauranter	55.10.10-56.30.00	I
	Transport, hoteller og restauranter i alt	49.10.00-56.30.00	H, I
2.7	Information og kommunikation	58.11.00-63.99.00	J
2.8	Finansiering og forsikring[2)]	64.20.10-64.91.00, 64.92.30-66.30.00	K, jf. note 2
2.9	Fast ejendom		
	2.9.1 Køb og salg af egen fast ejendom	68.10.00	
	2.9.2 Udlejning mv. af fast ejendom	68.20.10-68.20.40	
	2.9.3 Ejendomsmæglere og ejendomsadministration	68.31.10-68.32.20	
	Fast ejendom i alt	68.10.00-68.32.20	L
2.10	Øvrige erhverv	69.10.00-99.99.99	M, N, O, P, Q, R, S, T, U, X
	I alt erhverv		
3.	**Private**[3)]		
1-3	**I alt**		

1) Ved offentlige myndigheder forstås staten, danske regioner, danske kommuner eller tilsvarende myndigheder i andre lande. Endvidere forstås virksomheder, der er 100 pct. ejet af ovennævnte myndigheder, eller som kontrolleres af disse myndigheder som følge af en koncession eller lignende.

2) Centralbanker og kreditinstitutter skal ikke medtages her.

3) Udlån mv. til private omfatter de udlån mv., der ikke er udlån til offentlige myndigheder eller til erhverv.

Bilag 9. Realkreditudlån fordelt efter ejendomskategori og efter lånetype

1. Realkreditudlån (før nedskrivninger) opgøres til dagsværdi.

2. Under lånetype fordeles rentetilpasningslån efter:

   2.1 Obligationens oprindelige løbetid fra udstedelsestidspunktet (f.eks. 1, 2, 3 eller flere år)
   2.2 Obligationens refinansieringstidspunkt (f.eks. indenfor 1, 2, 3 eller flere år).

   Det skal bemærkes, at visse realkreditprodukter refinansieres ved, at der årligt sker refinansiering af en procentdel af restgælden. I disse tilfælde skal de bagvedliggende obligationer betragtes hver for sig.

3. Realkreditudlån, hvor ændringer i renteniveauet ved refinansiering slår igennem ændringer i lånets løbetid, skal betragtes som rentetilpasningslån.

4. På nær garantilån skal kategoriseringen af variabelt forrentede lån ske på baggrund af renteydelsen (dvs. fast vs. variabel) og ikke på baggrund af obligationernes konverteringsmulighed (f.eks. inkonverterbar vs. konverterbar).

5. Garantilån (under lån med pengemarkedsbaseret rente) opdeles mellem lån uden aktuelt loft og lån med aktuelt loft (dvs. lånet aktuelt har ramt loftet).

6. Det samlede realkreditudlån med afdragsfrihed opdeles mellem realkreditudlån med afdragsfrihed, hvor optionen er aktuelt udnyttet (inkl. stående lån) og realkreditudlån med afdragsfrihed, hvor optionen ikke er aktuelt udnyttet. Med option på afdragsfrihed menes kundens aftalemæssige ret (i pantebrevets vilkår), som er gældende på opgørelsestidspunktet til, at undlade at afdrage i en vis periode.